

44059
1284

BMCMS 35

1191
unocentum

Jo

Job

In apit Liber de miseria sine de vili-
tate conditionis humane. Editus admo-
nostro papa Innocentio tercio Lotario ab
Auctoris nomine vocato.

No p[ro]p[ri]e h[ab]ere p[er] de g[ra] p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e lo-
tarius indignus diaconus g[ra]z i p[ro]nti
et g[ra]z i futuro. Modici otij quod in-
ter angustias nup[er] ea qua n[ost]ris actione captam.
no extoto me p[ro]terit octosus. Sed Ad dep[re]mendaz
supbia que Caput est omniuz vicioz. Autatem
utranq[ue] de scuppi. Atultu aute opusculi p[ro]ntis
u[er]o nom[ine] de dicam. Rogans et postulans ut si
quid i eo v[er]a discretio digni m[er]euerit diuine
g[ra]e totu Ascubatur. Sicut vero p[ro]p[ri]etas v[er]a
suggerit dignitate humane nature xpo p[ro]p[ri]e
te de scubam. q[ui]s ita p[ro]p[ri]e humilietur clatus
ut p[er] illud humilis exaltetur. **De miseria**
bili humane conditionis in gressu Capitulo primo.

Quare de vulua matris egressus
suis. ut viderem Laborem et do-
lorem et osimenter in g[ra]fua
dieg meq[ue]. Sitalia Locutus de se
ille quez deus sanctificauit i u[er]bo.
Qualia ego Loquar de me quez
mat[er] mea genuit in peccato.

Quare dixim mat[er] mea quid me genuit
filius amaritudinis et doloris. Quare no i
vulua mortuus suis. egressus exuto no p[ro]p[ri]e
p[er]u. Quare exoptus genit[ur] Quare lactatus i
ubecubus natus in g[ra]fua et abus ignis.
Vtinas i t[er]re fuisse i u[er]bo. ut fuisse
mat[er] mea michi sepulcrum et vulua eius i
exoptus eternus. fuisse et quasi no es-
sem de vtero translatus ad t[er]ram. Quare

ergo oculis meis det fuisse lacrimas, ut
fluxum miserabilem humane aditioris egressus.
Culpabile humane querelationis pro egressus.
Dapnabile humane dissolutionis egressus. **Q**uo
sideraveris, ergo glaciis de quo factus es
homo / quid faciat homo / quid fuerit tu tu.
Hanc formatus de tra / Conceptus in culpa /
natus ad penas. Agit prava que non licet.
turpia que non debet. Vana que non expedit.
Sit cibis, et esca ximis, Maxa putredinis.
Expona id planius, et dixeria plenius. For
matus es homo de pulvere, de luto de cinere,
quidque vilis est. De putrisso spermate. co
ceptu in pluitu carnis, in feroce libidine.
in fectore luxurie quodque detestans est. Inpro
catis labe natus. Ad Laborem, timores et do
lorem quodque miserabilis est ad mortem.
Agit prava quibus offendit deus, Offendit
proximos, Offendit se ipsum. Agit prava
quibus polluit fama. polluit personam. po
luit conscientiam. Agit vana quibus negli
git fama, negligit utilia, negligit necessa
ria. **S**it Cibis ignis qui semper ardebit et
uriet in extinguibilibus. Esca ximis qui semper
rodit et comedit in mortalis maxa putre
dinis que semper fetet. quod sordet orribilis.

De vilitate materie de qua formatus est homo.

Formavit dicitur deus hominem
de limo terre que ceteris vilior est
elementis. Planetas et stellas fecit
ex igne. Natus et ventos fecit ex
aere. Pises et volucres fecit ex aquis.
Homines et iumenta fecit de tra. Con

siderans aquatitia se velle in veniet. Con-
 siderans aerem se videret. Considerans
 rang ignea se videret. Considerans
 uallebit se pacificare allestibus. Nec se an-
 debit preferre terrenis quia superne lumen
 tis in veniet et similem recognoscet. Unus
 est eis intuitus hominum et iumentorum et qua-
 utiusque gemitio. Et non habebit homo
 iumento amplius. De terra orta sunt et in
 terra pauperes reuertentur. Verba ista non
 sunt cuiuslibet hominis sed sapientissimi
 Salomonis. Quid est ergo homo nisi lutus
 et cinis. Vnde et homo dicit ad deum.
 Memoro quod quod sicut lutus feceris me
 et in puluerem reducas me. Vnde et deus
 dicit ad hominem. Cinis es et in cinerem
 reuertens. Comparatus autem sum lutus et
 assimilatus fauilli et cineri. Autem efficitur
 ex aqua et pulbere utroque manente. Cinis
 autem fit ex igne et ligno utroque deficiente
 expressus musteum. Sed alias exprimitur.
 Quid igitur lutus superbis de quo pulvis
 extollens. Vnde cinis gloriatur. Vnde illud
 forsitan respondet quod Adam de limo factus
 fuit formatus tunc autem ex humano semine.
 At ille forsitan fortis factus de terra. Sed Virgine.
 tu vero procreatus de semine. Sed in mundo.
 Quis enim potest facere mundum de in mundo
 excepta semine? Quid est hoc ut in maculat
 sit et iustus appareat natus de muliere. Ecce enim
 in iniquitatibus conceptus sum et in peccatis concepit me mater
 mea. Non in vna tantum iniquitate et in vno tantum delicto
 sed in multis iniquitatibus et in multis delictis. Induc-
 tis et iniquitatibus propriis et delictis et iniquitatibus alienis.

Ag. f. 1

202

l. vito. g. 10. 10. 10.

10. 10. 10.

10. 10. 10.

De Conceptione in fantis.

Est eis duplex conceptus. ⁱⁿ semine
altera naturalis. ^{Quia} fit i comu-
sis. ^{Secunda} i contradi-
tione. ⁱⁿ primo proles contrahitur
secunda. ^{Quia} eis concubitu iungatur magis
omino gunt sine paratu carnis sine felle li-
bidis sine fete Luxurie. ^{Vnde} maculatur
et viciat semina concepta sedatur. ^{ex} quibus aiat
tandem infusa gtrabit labom peccati. ^{Ad} ad
lam culpe sordem iniquitatis. ^{Sicut} et vase
corrupto liquor infusus corrumpitur. ^{et} polutu
gtingens ex ipso gactu poluitur. ^{Habet} et
aia tres naturales propotetates. ^{sive} tres
naturales vires. ^{Rationabile} ut discer-
nat inter bonu et malu. irasabilem ut res-
puat maluz. Concupisabilem ut appetat bo-
num. ^{Ita} ^{huius} tres tubus opofing vias ou-
ginaliter corumpuntur. ^{uis} rationalis per
ignorantiam ut non discernat inter bonu
et malu. ^{uis} irasabilis per iracundiam
ut respuat bonuz. ^{uis} concupisibilis per
concupiscentiam ut appetat maluz. ^{Prima}
gignit delictum. ^{Ultima} parit peccatum.
^{Media} delictum generat et peccatum. ^{Est}
et delictum no facere faciendū pec-
catus agere no agendū. ^{Hec} tua vicia
gtrabunt ex carne corrupta per tres car-
nales illecebras. ^{In} carnali quipo gmentio-
ne rationis sopitur intuitus ^{et} ignoratia
seminetur libidinis irutatur pruritus.
ut iracundiam propagetur. ^{Voluptatis}
satiatur affectus ut concupiscentia gtrahat.
^{Hic} est tyrannus carnis ^{lex} membrorum

rebus

l. na

Pomes peccati, Langor nature, palatu mo-
 tis sine quo nemo nascitur. Sine quo nemo
 moritur. Quid si quando transit actu semp-
 tamen remanet actu. Si et dixerimus quo-
 nam peccatum non nos ipsos seductum.
 Quodvis necessitas et in felix conditio. ante
 quam peccemus ^{delictum} ^{committimus} ^{peccatum}. et an-
 te quam delinquamus ^{peccatum} ^{tenemur}. Per
 unum hominem in hunc mundum ⁱⁿ ^{trauit}. et per peccatum ⁱⁿ ^{trauit} omnes homines et
 mors ^{per} ^{trauit} ⁱⁿ ^{trauit}. An non patres comedunt
 uas aeribus et dentes filiorum obstruuntur.

Actus et nobis non est

17. actus.

Quali Cibo conceptus nutritur in utero.

Sed attendendum quo cibo conceptus
 nutritur in utero, profecto sangui-
 ne menstrualis qui cessat a femina
 post conceptum, ut eo conceptus nutriatur
 in femina, qui fertur esse tam detestabilis
 et in mundum ut ex eo graeca fuit no-
 germinant. Arescat arborum moriantur cibe
 amuetant arbores fructus sicamur in de co-
 medut in rabien detetur. Conceptus fetus
 uanum seminis grahant uti ut leprosi
 ut a leprosa ^{per} ^{corruptio} nascuntur. Unde
 secundum legem moysaycam. Mulier que
 menstruum patitur reputatur in munda,
 et si quis ad menstrua accesserit iubetur
 in terra ac propter munditia menstruo ^{per} ^{peccatum}
 putari ut mulier, si masculum parit qua-
 draginta dies atempu ingressu cessa-
 ret. Si femina septuaginta.

1. leprosa.

De Inbealitate in fantis.

47
Vixit ergo ^{multo} ~~in~~ data est lux et
vita his qui sunt in amaritudine
anime. Felices illi qui moriuntur an-
qua oriantur prius mortem sen-
tientes quam vitam scientes. Quidam etiam
tam de formis et prodigiosi nascuntur ut non
homines sed ^{ideantur} ~~deificationes~~ potius esse vi-
deantur quibus forte melius fuisset pro-
iusum sinuque prodesset ad iussu. quo
nam ut nostra monstrantur et ostentur et
ostenduntur. Pluribus vero diminutis me-
bris et sensibus corrupti nascuntur. Amicorum
tristitia parentum in familia verecundia
propinquo. Quod hic particulariter dixe-
rim de quibusdam generaliter omnes sine
scientia sine libo sine virtutibus nascuntur
flebiles debiles et in beallos ^{abruptis} ~~abruptis~~ ^{inde}
distantes ymo in multis habentes. Nam
illa ^{nam} ~~nam~~ ut exorta sunt gradiuntur non
autem non solum erecti non modimus verum
etiam curvati ~~non~~ non reputamus.

De dolore partus et ululatu nascentis.

Omnis nascitur ululantes ut
nature miseriā exprimamus.
Asauius eis recentem natum di-
cit. A. femina hoc dicit. E. Unde
versus. Et dicant e uel a quot quod
nascuntur ab eua. Quid est igitur eua
nisi heu et de utrumque dolentis est in-
teriectio doloris exprimens magnitudinem.
Hinc eis ante peccatum vir ago post
peccatum eua meruit appellari. Ex quo
sibi dictum audiuit in dolores paries filios.

Non est dolor sicut dolor parturientis. i.
Vnde Rachel pre nimio dolore partus iterum
et moriens vocavit filium suum benoniam.
i. filius dolens. Vxor sinees subitis doloribus
reuerentibus peperit simul ac perit. et in ipso
articulo mortis vocavit filium suum nabel.
i. filium suum moriens. Mulier autem quia pa-
rit ut naufragus tustiam habet. Cum
vero peperit masculum iam non meminit
presure propter gaudium quia natus est
homo in mundo. Concepit autem homo quia
in mundicia et fetore parit gustat et dolo-
re Nutrit angustia et labore Custodit quia
tustia et timore.

T. 1° 247.

haboz. 247.

De nuditate et vestitu nascentis.

1. **N**udus egreditur pauper accedit
et pauper recedit. Nudus inquit
egressus suus ex utero matris meum
nudus reuertar illuc. Nichil in-
tulimus in hunc mundum aut dubium quod
nec auferre quid possimus. Siquis autem
inductus egreditur attendat quale profert
indumentum turpe dictum turpi auditu turpi
simu visu. sedam. s. pelliculam sanguine tunc
tata. Nec est illa materia quae tamarquit
in partu. Quare diuisa est per thamar. et ob hac
causam vocavit nomen feros quod interpretatur diuisio.

nudus egreditur

per thamar

Qualem fructus homo producat.

Ovilis humane conditionis indigne-
tas. vilitate humane conditionis
Verbe et Arbores in vestigant. Il-
le de se producant flores, fructus

et fructus. et tu de te lentes et pediculos et
lumbicos. Ille de se fluunt oleum, vinum
et balsamum. tu de te sputum, urinam, et
stercus. Ille de se spirant suavitatem odoris.
Et tu de te abominatorem fetorem. Qualis
est arbor, talis est fructus. Non enim potest
mala arbor fructus bonos facere. Quid
enim est homo secundum formam nisi quidam
arbor in Xpo cuius radices sunt cunctae. Truncus
est caput et collo, super petus et alio.
Rami sunt vultus et membra. Fructus sunt digitus
et articulus. Hoc est solum quod aucto rapit
et stipulam que aucto siccatur.

De Breuitate Huius vite.

Tantum in principio conditionis humane noi
gentis annis et amplius homines vi
xisse leguntur. Sed paulatim vita ho
minum declinante, dixit dominus ad noe
Non permanebit spiritus meus in homine
in eternum quia caro est. Quotque dies illi
centum viginti annorum quod intelligi potest tan
de spatio in penitendi, quas determinatio vite.
Sed tunc rarissimi leguntur plus vixisse.
Sed quod magis ac magis vita recedat
humana. dictum est autem apud salmista. et
Dies annorum in ipsis septuaginta annis, si
autem in potentatibus septuaginta annis et
plurimum eorum labor et dolor. Nunc autem
paucitas dierum eorum finitur breviter. Dies
mei velociter transierunt, quod atroxente tela
succeditur. Homo natus de muliere, brevis
vivens tempore, repletus multis miseriis
qui quasi flos egreditur et steretur, et fugit.

5
uelud umbra et nunquam in eodem statu
permanet. Pauci autem ad quadraginta
paucissimi ad septuaginta annos perveniunt.

De incommodis senectutis.

Siquis autem ad senectutem processit
statim cor eius affligitur et caput
gaudet. Languet spiritus et fe-
tet anhelitus. Facies rugatur et sta-
tura arcuatur. Caligant oculi et vacillant
artiauli. Nares affluunt et cunes deficiunt.
Cremit tactus et deperit actus. Dentes putres-
cunt et aures surdesunt. Senes facile pro-
vocantur et difficile reuocantur. Cito cre-
dunt et tarde discunt. Tenax cupidus
tristis et querulus. Velox ad loquendum tar-
dus ad audiendum. Laudat antiquos et
spemnit modernos. Vituperat presens et
commendat preteritum. Suspirat anxietate
torpet et infirmatur. Audi portam dicentes.
multa senem circumveniunt incommoda et est.
Porro nec senes gratia iuuenem glorientur
nec insolent iuvenes senem quia qui su-
mus iste fuit cumus quadoque quod hic est.

De Labore a Dortalini.

Nis nascatur ad volandum et homo
ad labores. Omnes dies eius labori-
bus et curis plenus sunt nec
per noctem requiescat mens eius.
Et hoc non ne vanitas est. Non est qui
quasi sine labore sub sole sine defectu sub
luna sine vanitate sub tempore. Tempus
est mora motus rerum mutabilium.

Vanitas vanitatum dixit ecclesiastes et
omnia vanitas. O quam bona sint homi-
num studia / quam diuersa exercitia. Vnus e-
tamen omnium finis et idem effectus. Labor et
afflicio spiritus occupatio magna creata ab
hominibus et iugum graue super filios adam
Ad exitum de ventre matris eorum vsque ad diem
sepulture in matrem omnium.

De diuerso studio sapientiarum:

Persecutentur sapientes et in vestige-
nt alta celum. latera terre / profunda ma-
ris. de singulis disputent. de cunctis
pertractent discant semper aut doceant
et quid ex hac occupatione nisi labores et dolo-
rem et afflictionem spiritus inueniant. Noue-
rat homo experimento qui dixit. Dedi cor me-
um ut scirem prudentiam atque doctrinam ex
zore et stulticiam / agnouit quod esset labor et affli-
ctio spiritus eo quod in multa sapientia multa
sit indignatio. Et qui addit scientiam / addit dolo-
rem. licet eis oporteat in diuitiam multis
in sudare vigilis et in vigilare sudoribus
ux tamen est tam vilis quod qua uix tam faci-
le quod ad plenum intelligat. et aliquid ut
prehendat nisi forsitan illud perfecte sciat
quod nichil satur perfecte quod ex hoc in solubi-
lis redargutio consequatur. Quia corpus quod
corripitur aggrauat animam et deprimit tenet in ha-
bitatio sensus multa cogitantem. Audi quod
super hoc dicat salomon. Cuncte res diffi-
ciles non potest eas homo explicare sermonibus.
Est homo qui diebus ac noctibus non capit ocu-
lis somnum. et nullam operum dei potest inuenire

6
roez. Et quanto plus laborauerit ad querendum.
tanto minus inueniet. Desistant ergo cogita-
tiones scripturam quia accedet homo ad con-
altum, et exaltabitur deus. Persecutor ergo
maiestatis opprimetur gloria. Qui magis intel-
ligit magis dubitat. Et ille videtur plus scire
qui plus desapit. Pars ergo scientie est scire
quod nescis. Scit autem deus homines rectum
et ipse semisaut in finibus questionibus.

De varijs hominum studijs.

Quirit et discurrit mortales per se-
pes semitas. Discuntur campi et
ascendunt montes. transcendunt
colles. transuolant rupest. peruolat
alpes. transgrediuntur foueas et in grediuntur
caueinas. rimantur viscera terre / pro-
funda maris / in cetera fluminis. Opaca
nemous yma solitudinis. Exponunt se
uentis et in brubus turbulentis. Fluminibus
tonitruis fluctibus et procellis. fluminis et pre-
cipitis. Metalla vendunt conflant et in flant.
Lapides sculpunt et polunt. Ligna succidunt
et asimant. Edificant domos et plantant arbo-
res. excolunt agros. pastinant vineas. Suc-
cedunt cibus. Construunt molendina. pes-
cantur. venantur et aucupantur. meditantur.
Cogitant. Consolantur. Quidant. Inqueruntur
litigant. Diripiunt et furantur. Decipiunt et
merchantur. Contendunt et preliantur. Et in
numera tallia. ut opes congregant et questus
multiplicant. ut lucra septentur et honores
aquirant. ut dignitates extollant. ut potesta-
tes extendant. Et hoc quoque labor et afflicto mris.

Nota

Si michi non creditur Salomon credatur. et
agnoscam inquit opera mea. *Edifica*
ui domos et plantavi vineas. *Feci* ortos et
pomeria et *serui* qui generis arboribus
extruxerunt michi piscinas aquarum ut irrigares
siluam lignorum germinantium. *posse*di seruos
et ancillas multamque familiam. *Armenta*
quoque et magnos quumque greges ultra omnes
qui fuerunt ante me in iherusalem. *Congre*
gau michi argentum et aurum et diuitias re
rum qui fuerunt ante me et prouincias
Feci michi Cantores et Cantatrices et *delicias*
filiorum hominum. *Cyphos* et viros et *miste*
ris ad vineas fundenda et supergressus sum
opibus omnes qui ante me fuerunt in ieru
salem. *Cumque* querissem ad vniuersa que
fecerunt manus mee et ad labores quibus
fustra laboraueram. *Vidi* in omnibus na
mitatem et afflictionem animi permanere
sub sole.

De diuersis Ansietatibus.

O Quanta mortales angit ansietas.
Affligit cura solitudo molestat me
tus extercet mixtor gaudet. *Quor*
adiat dolor affligit. *Conturbat* tristi
tia. *turbatio* tristatur. *pauper* et diues. *Seru*
us et dominus. *Coniugatus* et *genuens* denique
bonus et malus et omnes mundanis cura
tibus affliguntur et mundanis afflictionibus
cruciantur. *Si* impius inquit fuerit. *Ve*ni
ent et si iustus non leuabo caput saturatus
afflictione et miseria. *iii.*

De miseria pauperis et diuitis.

7
Pauperes autem premuntur iedia
aut cruciantur erupna. Fame, sit
frigore et nuditate. Valesunt et co
tabescunt. Spernuntur et confunduntur.
Misericordis odia mendicantis. Si petit pu
dore confunditur. Sino petit egestate conculcatur.
et confunditur. Et ut mendicat egestate opellit.
Deus causatur iniquum. Et non recte diiudicat.
proximu cummatur malignus. quod non ple
ne subueniat. Indignat. murmurat. et pre
catur. Averte super hanc sententia sapientis.
Melius est mori quam indigere. et i proximo
suo odiosus erit pauper. Omnes dies pauperis
malus. Fratres hominis pauperis odunt eum.
In super et amici procul recesserunt ab eo. Christus.
Cum fueris felix. multos numerabis amicos.
Tempora si fuerint nubula. Solus eris. et
Secundu formam estimatur personam. Con
poaus secundum personam. sit estimanda for
tuna. Tam bonus reputatur ut diues. tam ma
lus ut pauper. Con poaus tam diues. sit re
putandus ut bonus. tam pauper ut malus. et
Diues autem superfluitate resoluatur. et iacta
tia effrenatur. Currit ad libitum. et currit ad il
licitum. et sunt instrumenta penarum. que nunc
sunt oblectamenta culparum. Labor in acqui
rendo. Timor in possidendo. Dolor in admiitten
do. Mentis eius semper fatigat et affligit.
Vbi est thesaurus tuus. Ibi est et cor tuum.

De miseria suorum et dominorum.
Servus nimis fertur angarius. Af
fligitur operibus. fatigatur plagis.
opibus spoliatur. quod si non habet

habere & pellitur / & si habet cogitur non habere.
Culpa domini serui pena / Culpa serui domini
preda. Quid quid delirant serui reges plectunt.
Venatio leonis onager in heremo. Sic pascula
diuitum pauperes. Extrema odium similitudo.
Naturaliter liberos genuit / & fortuna seruos insti-
tuit. Seruus cogitur pati / nemo finitur & pati.
Dolore & pellitur / si nemo & dolore permittitur.
Sed ipse non suus est / ut nemo sit sibi. Nisi
ei qui castra sequuntur / quia mustus est alie-
na viuere quadra. Dominus autem sicude-
lis est illi oportet vereri / pro nequitia sub-
lectorum. Si mitis est & tunc eius & tepori pro-
pter insolentiam subditorum. Seuerus erit &
metus affligit / mansuetudinem vilitas par-
uit odium / & familiaritas & ceptum. Familia
us eius cura fatigat / & domestica sollicitudo mole-
stat / quare oportet semper esse paratum / et v-
biq; munitum / ut possit malignantium insidias
precauere oppugnantium insursum propulsare.
Hostes & terere / diues tunc. Nec sufficiat dia-
malicia sua. Sed dies diu laboris erumpat / et
nox nocti in solitudinem indicat. Diues ergo
laboriosi ducuntur & noctes in sompnos. 44

De Misericordia & gemitibus et gurgatibus.
Si potest ignis non urere / potest seruo non
concupiscere. qui quantumcumque
puniatur / nunquam tamen ex toto concupiscit
tiam eius potest expelli. Non omnes inquit
capunt. Verbum istud sed qui potest capere capiat.
Unde & deus ipse de ceteris pontificalibus indu-
mentis iussit ut moyses & Aaron filios suos

8

vestirent de solis femoralibus no precepit. Sed
 ait ut ipsi femoralibus vterentur q igraderent
 tabernaculum testimonij. Et Apostolus ait. 7
 Nolite fraudari in vicis nisi forte ex sensu ad
 tempus ut vacetis orationi. et iterum reuer-
 timini in idipsum ne temptet vos sathanas propter
 in ginecias vestram. Aliud est eis nubere
 q vii. Pugnare eis contra nos 7 q ginecias no
 stram Angelus sathane qui Carnaliter stimulat
 et grauit collasizat. Ignem nare suggestionibus
 succendit. flati materiam apponit 7 facultates
 tubuit et opportunitates ministrat pugnare ut
 spiritus que aliquando visa est facile gaupiscat.
 Unde dauid. Cum deambularet i solario post me-
 ridies videns ex ad xpo bethsabe se lauante m.
 Erat autem mulier pulchra nimis. et sic et tul-
 lit eaz 7 dormiuit qea. Porro qui q vxore o-
 solitatus est que sunt mundi 7 diuinus est. 7
 Distrahitur eis propter multas angustias in-
 iurias 7 solitudines uanas. Desacatur ut
 filijs et vxor famulis 7 anallis necessaria
 querat 7 subministrat. tribulationes quoque
 carnis habebunt huiusmodi: Vxor intendit ha-
 bere preciosis vestimentis 7 variis suppellectilibus
 ut plurimum sepe sit se cesus uxoris q cesus
 mariti. Alioquin per dies 7 noctes planctus 7 sus-
 pnat gemit 7 murmurat. Tria eis sint que
 no permittunt homines in domo manere. Si-
 mus. Stillidius et malla vxor. Illa inquit
 ornatior procedit in publicis. hoc ab oibz ornat.
 Ego muscuma in quietu mulieris. sola despitor
 acrimetis gignit. Solla vult dillegi. Solla
 laudari. alterius amorem suum assent odium al-
 terius laudem de deus suspicatur. amadus est

omne quod diligit. odiendus omne quod sper-
nit. dicere vult. si viam in venire non valet.
Amulay non patitur. si dominay molitur.
Cuncta vult posse. Si pulera fuerit facile
ad amatur. si feda facile gaudet. si difficile
custoditur que amulus diligitur. Et molestum
est possidere quod nemo dignetur habere.
Alius facie alius ingenio alius libertate
sollicitatur et ex aliqua parte capitur. quod
vndique in cessatur. Equus Asinus bos et
canis vestis et letulus Calix et cetera vixit
prius probatur et postea preparantur. Spu-
sa vero in tandem ostenditur ne prius displi-
ceat quam ducatur. Qualis cumque eam eune-
ut postquam ducta fuerit necessario est
si habenda si feda si fetida si fatua si superba
si iracunda si quomodolibet viciosa. Propter
solam fornicationem potest vxor auro dimitti-
ti. Si nec dimittens alienam potest ducere.
nec ea dimissa alij potest copulari. Nam qui
cumque dimiserit vxorem suam nisi ob fornicationis
causam et aliam duxerit mectatur.
Quod si vxor auro disseuerit manere de-
bet in nupta aut viro suo regaliari. Gra-
ue minus est pundus quingy. Nam stultus
et impius est qui tenet adulterium et pa-
tronus est turpitudinis qui allat cumque
vxoris. Si dimittit adulterium absque
sui culpa puniatur quoniam illa viuente cogit
et tunc propter quod discipuli xpo dixerunt.
Quia est causa huius non expedit nubere.
Quis unquam equanimiter portat de qua sus-
picatur vxore? Colla suspirio collo typus
vehementius affligit. Nam licet scriptum

9
sit. Erunt duo in carne una. Sedus tamen
viri duos in una carne no patitur.

De Miscua bonor et malor.

Non est in pns gaudere dicit dñs. qz
per que peccat homo per hec torquetur.
Nemoq etia q scientie nunquam mo
ritur et ignis rationis nunquam ex
tinguit. Vidi eos qui operant iniquitatem
et seminant dolos et metunt eos flante deo
perisse et spiritui izo eius esse qsumptos. Sup
bia inflat. In vidia rodit. Avaricia stimulat
ira succendit. Angit gula. Dissolvit luxuria. li
gat mendacius. Sic et cetera vicioz portenta.
et que sunt homini oblectamenta peccandi deo
sunt in stumenta puniendi. In vidus mar
cessit alterius rebus opimis. Et in vidia si
culi no in venere tyrapny tormentis maius.
Natus huius corripit natura Apostolo testan
te qui ait. Qui evanuerunt in cogitationi
bus suis et obduratum est in sapientia cor eoz
propt qd tradidit illos deus in desideria cor
dis eoz in immundicia ut qtimely afficiant
corpora sua. Et sicut no probaverunt deus
habere innotiam tradidit eos deus in repro
bum sensus ut faciant ea que no queunt.
Et qui pie vivere in xpo persecutionem pa
tuntur. Sancti namq ludibria et vbera
in super et vincula et carceres. Lapidati sunt.
Secuti sunt. Temptati sunt. In occisione gladii
mortui sūt pro domino. Ornaverunt in mulo
tis et in pelibus capris. Egredes Angu
stia. Afflitus quibus dignus no erat mun
dus. In solitudinibus exantes in montibus

et in speluncis et in Cauernis terre. Pericu-
lis fluminum, periculis latronum, periculis,
ex genere periculis exenabug, periculis in fal-
sis fratribus in labore et cūpnā in vigiliis mul-
tis, in fame et siti, in frigore et nuditate, in an-
gustis multis. Iustus eis abnegat semetipsum
Crucifigentes membra sua, et vias et cupis-
tys, ut mundus sibi crucifixus sit et ipse
mundo. Non habet hic manentem ciuitatem,
sed futuram inquit. Subiinet seculum tamquam
seculum clausus in corpore, tamquam in carcere.
Remitte michi ut refrigerer prius quam
habeam et amplius non ero. Den michi qui
in colatus meus prolongatus est habitauit
et habitantibus adan, multum in colla fuit et
anima mea. Quis in firmatur et ego non
in firmor? Quis scandalizatur et ego non
uror? Nam peccata proximorum sunt flagel-
la iustorum. Hoc est irrequies quod calepl de-
dit filie sue ase in dotem.

De Hostibus hominis.

Quia est vita hominis super terram.
Anno xxi, xamulica est et multiplici-
tes homines hostes semper in sidet
ut capiant, perstantur ut permat
Demum homo, mundus caro, de non et vias,
homo et bestis, Mundus et clementis caro
et sensibus. Caro namque gaupisat ad usus
spiritum, ut spiritus aduersus carnem. Un-
de est nobis colluctatio aduersus carnem et
sanguinem. Et ad usus pro spiritualia nequi-
tie in celestibus, retores tenebrarum harum.
Aduersarius eius noster, dyabolus, tamquam

leo rugiens / arcuit querens quem deuoret.
 Acceduntur igne atela nequissimi. Mors in
 greditur per fenestras nostras oculos ad auras.
 de predatur / pugnat orbis terrarum contra in
 sensatam gentem. Exurgit gens contra gentes
 et regnum ad regnum / regnum / a tremotus ma
 gni erunt per loca / pestilentie famis / terro
 resque de celo / et signa magna erunt / et tempe
 states. Terra producat spinas et tubulos
 / Aque procellas et fluctus. Aer tempestates et
 tonitrua. Ignis combustiones et fulgura. Adaleo
 ta inquit terra in opere suo / spinas et tubulos
 germinabit tibi. Insudore vultus tui / vescere
 pane tuo / donec reuertaris in terram / quia ter
 ra es / et in terram reuertaris. Insidiatur aper
 de silua / et singularis ferus de pastus est ea.
 Lupus et vulpes / pardus et leo / Tigus et onager /
 Coquodullus et gupex / Serpens et coluber / Ba
 siliscus et aspis / Scorpiones et draco / Scorpiones
 et vipere / Et etiam leones et pulices / pediculi
 / scambies et masee / Sciaraphones et vespere / pi
 sces et volucres. Nam creati sumus / ut domi
 naremur pisibus maris et volatilibus celi / et
 vniuersis animantibus que mouentur in terra.
 Nemo datur illis in predam / datur in escam.
 Scriptum est enim. Dentes bestiarum in mutuum
 in eis / et furore tracentium super terram atque
 serpentium.

¶ Corpus dicitur Carcer anime.

L A felix ergo homo. Quis me libera
 bit de corpore mortis huius? Certe
 non vult edua de carcere / qui non vult
 exire de corpore. Nam carcer anime
 Corpus de quo psalmista ait. Edua de carcere

animam meam. Numquam est quies et tra-
quilitas. Numquam pax et securitas. Vbi timor
et tremor. Vbi labor et dolor. Quid dum vivit
dolebit et animam super semetipsum lugebit.

De brevi letitia huius vite.

Quis nunquam diem totum duxit in
suam delectationem quem in aliqua
parte diei reatus conscientie vel impe-
tus ne vel motus concupiscentie non
turbaeunt. Quem luor invidie vel ardor a-
varitie vel tumor superbie non vexaverunt. quem
aliqua iactura offensa vel passio non commo-
verunt. quem denique visus vel auditus vel
tactus aliquis non offendit. Rara autem in
terris magis simulato agno. Audi per hoc sen-
tentiam sapientis. Amare usque ad vesperras
mudtabuntur tempus cogitationes vane
semper succedunt et omnes rapiuntur in ducer-
sa. Tenent tympanum et cytharam et gaudet
ad sonum organum. Ducunt in bonis dies su-
os et in puncto ad inferna descendunt.

De inopinato dolore.

Semper ex mundane leticie tu-
sticia repentina succedit et quod
in cepit in gaudio desinit in me-
rorem. Mundana quippe felicitas
in numeris amantudinibus est respersa.
noverat hoc ille qui dixit. Nihilus dolore
miseretur et extrema gaudij latus occu-
pat. Reperti sunt a liberis iob qui gome-
deret et biberent vinum in domo fratris sui
primo genitij. Repente ventus irruit are-

gione

gione deserti et gessit quatuor angulos do-
mus que corruens vniuersos oppressit. et
advento ergo pater dicebat. Versa est in lutum
cithara mea et organa mea in vana fle-
tunt. Melius est ire ad domum lutum quia
ad domum vivum. Salubre consilium in die bo-
norum ne in memor sis malorum. ad memorare no-
uissima tua et in eternum non peccabis. . .

De vitinitate a mortis.

Semper ultimus dies primus.
et nunquam primus ultimus re-
putatur. et in semper ita vivere
debeat. tamquam mori semper op-
porteat. Scriptum est enim. ad memor esto quoniam
mors non tardat. tempus preterit et mors
apropinquat. Nulle enim ante oculos morie-
tis sicut dies extrema que preterit. Sem-
per enim futura nascuntur. semper enim presen-
tia moriuntur. Et que quid est preteritum
totum est mortuum. Nouemur enim semper di-
uini. et tunc tandem desinimus mori
quando desinimus vivere. Melius est ergo
mori vivere quia vivere mori. quia nihil in-
uita mortalium nisi mors vivit. In Salomo
Dandum magis mortuis quia viuentibus et
utroque feliciorem iudicium qui nudus natus est.
Vita velociter fugit et retineri non potest. Mors
enim militanter occidit et retineri non vallet. Ha-
ec est illud mirabile quod quanto plus crescit
quia quanto plus vita procedit. tanto ma-
gis ad finem Accedit.

De terrore somniorum

Tempus quod quiescere est
no creditur esse quietus. Nam ter-
rent somnia visiones perturbant.
Et licet non sint in veritate tusti-
cia vel terribilia seu laboriosa que somniant.
somnia tamen in veritate tustantur. tust-
et fatigantur. et in tantis ut aliquando dormi-
entes lacrimantur et euigilantes sepiissime
perturbentur. Averte quod super hoc dicit eliaz
themamites. In ore visionis nocturne qua-
do solet sopor occupare homines. **D**olor timor
me et tremor. et omnia ossa mea percutiuntur.
et spiritus meus presente transiet in diem
vultus populi carnis mee. **J**ob in super ait. Si
dixeris consolabitur me letulus meus et releuabor
loquens mecum in stratu meo. **R**ecabis me per son-
nia et per visiones ore gaudens. **N**abuch-
nosor somnus vidit quod eus valde perturba-
ret et visiones capitis perturbarent eus. **S**ul-
tas animas sciantur somnia et ubi multa somnia
plurime vanitates. **M**ultos errare fecerunt
somnia. et exacerant sperantes in illis. **A**p-
parent que sumus frequent in somnis yma-
ginationes in quibus non solum per illusiones
caro polluitur sed et anima maculatur. **U**nde
dominus in leuitico. **S**i inquit fuerit in tuos
qui nocturno pollutus sit egrediatur extra ca-
stra. et non reuertatur prius quam ad vespertinam
laues aqua post solis occasum egrediatur in castra.

De Compassione proximi.
Quanto dolore turbamur quanto et
rore gaudemus cum amicorum dampna
sentimus. Quia parentum pericula

formidamus. plus in terribilius sanus formidi-
ne quaz in firmus egitudine perturbat. Plus
ergo voluntarius affectu doloris affligitur
q̄ hic affectus doloris viatur. Verum est et
illud poetarum. Rex est solatus plena timo-
ris amor. Qui petus tunc ferens. Quis cor
tan lapideus ut gemitus no expumat. De
crimas no effundat cu proximis uel ami-
cis. Verbum vel in terribilius in tactur ut
pacem no propagatur et dolenti no adoleat.
Ipe yhuus eis vidisset mariaz et iudeos qui
q̄ ea erant plorantes ingemunt spiritu et
turbant semetipm et lacrimatus est. Sed eo
potius quod mortuus aduere huius miseriae
reuocabit. Gaat ante seculum dicitur
et dicitur culpabiles qui corporalem amia sin et
mortis deplorat. Spirituale anime sue mor-
tem non deflent.

Quoniam innumere s̄ species egitudinis
Undum a seculis egitudinis ge-
nera tot passionum species phy-
sicalis in diuisa potuit indagare.
q̄ humana fragilitas potuit tol-
lerare tollerabilem dicens in tollerantia
morborum aut in tollerabile dixerim in tolle-
rantia. Melius est dicere utique quoniam
Nas et in tollerabile est propter passionis
acuritatem et tollerabile propter pacem
necessitates. De die in dies magis ac magis
humana natura corrumpitur. Itaque multa
fuerunt olim experimenta salubria que pro-
pter defectus nature hodie sunt mortifera.
Senuit ias mundus uterque metracosimus

et quanto prolixior utriusque senectas produ-
citur tanto deterius utriusque natura coram-
pitur velturbatur.

De subitis Infortunis

Subito cum non suspicatur in for-
tunam accedit calamitas irruit
a vobis in vadit a vobis in fra-
pit quia nullus evadit. Ergo
non gloriaris in crastinum innoxius. Quid
eis super ventura pariat dies nescit homo
In super nec finem suum. Sicut pisces capi-
untur amo et sicut aues apprehenduntur la-
queis. Sic capiuntur homines in tempore
malo Cum eis ex templo supervenerit.

De diversis generibus tormentorum

Quid dicam de miseris qui per
innumera tormenta capiunt.
Queduntur fustibus et gladiis et
ungulis. Cremantur flammis.
Aapidibus obruntur. Discrepant ungulis
et patibulis subspenduntur torquentur tygu-
bus et scorpionibus flagellantur. Autantur vinant
et laqueis figulantur. Queduntur canceribus
et ieiuniis macerantur. Precapitantur et sub-
merguntur. Disconantur et distrahuntur. Secantur
et suffodiuntur qui ad mortem et qui ad gla-
diam qui ad famem et qui ad captivitatem.
Quidelle iudicium et inmane supplicium triste
spectaculum dat iestas volatilibus celi bestis et
re piscibus maris. Veni heu heu misere ma-
tres que tam in felices filios genuerunt.

De quodam orribili facinore de quodam muliere

Que filium Comedit.

Tand igitur orribile facinus licet in
serere quod yosephus de iudaea ossidi
one describit. a. **U**ltimè quedam facul
tibus et genere nobilibus. **C**um certa
multitudine que confluerat yerosolimis.
Commemorans omnibus obsidionis casus se
rebat. **D**um reliquias facultates quas
de domo in urbem quenerat tyranni penitus
in vaserunt. **S**iquid vero Reliquiarum
ex magnis opibus super fuerat quibus vic
tus quotidianus perenne sibi deduceret in
minutus per momenta predones ac satelli
tes rapiebant pro quibus ingens dolor mu
lierem ex indignatione velut in sanas fati
gabat ita ut interdum predones in vicinis
suis maledictis et vitis instigaret. **N**ec
enim nec iritatus quisque nec miseratus ullus
perimeret. et si quod forte cibi ab illa fuisset
quisitus id ab alijs querebat nec iam
fieret usque copiam requirendi famem autem
iustis in sisset ac medullis. **E**t ad su
porem iam famis media per vigeret pes
simis vasa et salis et ipsa iura armatur
nature. **P**rat eis eius sub vberibus paru
ulus filius que ante oculos ferens in
felias inquit matris omnium in feliaorum
filius in bello fame ac directione predonum
tibi te reservabo. **N**am si si possit vita re
servari tam inigo ratione servitutis vige
mur. **V**eni ergo o minate esto matricibus.
Sicut predonibus seculis fabula que sola de
erat cladibus iudeorum. **E**t o hoc dixisset et
illius protinus ingulavit. **T**unc denique
igni subpositus torret medius consumat

medum refectat oblectum. Et ecce gressum pro
dens inuenit aduersum eamque odore corporis mor
tuo minantem nisi ab eis sine mora quos para
tos senserat demonstraret. Tunc illarum partem
optimam vobis refectam et continuo quae super
fuerat membra detexit. Ac illos repente mortis
error in vasit et manus quasi obagere et
noxe est faucibus interclusa. Illa vero trua vi
tu et ipsius iam praedominibus trauulentior.
meus inquit est partus meus est filius et
meus est saluus. Edite nam ego prius come
di quae genus nolite vos effla aut ma
tre religiosiores aut femina meliores. Et
si vos putas vinit et meos execratis abos
que talibus iam pasta sit ego iterum pas
car. Post hoc illi terribi tremantibus disces
serunt qui hunc solus ex omni abus mi
seri matri reliquerant.

Quod quique puniuntur innoxii et nocentes Absoluntur.

Nemo confidat ex parte apena qui
se nouit in minus a culpa. Qui stat
uideat necadat. Nam sepe dampnat
innocentes et nocentes absoluntur.
Vnus puniuntur et impius honoratur. Vbi
crucifigitur et barabas liberatur. Hodie et
vir in viliis vir religiosus yperitum repu
tat. Vir simplex fatuus reputat. Deridet
et in simplicitas lampas concepta apud
cogitationes diuinae.

Explicit prima pars huius tractatus

**Inapit secunda pars De culpa
bili humane conditionis Affectu.**

Tria maxime solent ho-
mines affectare. *Opes.*
Voluptates. et *Honores.*
De opibus praua. De vol-
uptatibus turpia. De
honoribus vana proced-
unt. *Hinc* etiam homines
Iohannes Apostolus ait
Nolite diligere mundum
neque ea que in mundo sunt / quia quequid
est in mundo *Concupiscentia carnis* est / et
Concupiscentia oculorum et *Superbia vite.*
Concupiscentia carnis ad voluptates. *Con-*
cupiscentia oculorum ad opes. *Superbia vite*
ad honores. *Opes* generant *Cupiditatem*
et *Auariatam.* *Voluptates* parunt *gulas*
et *luxurias.* *Honores* nutriunt *superbias*
et *iactantiam.*

De Cupiditate Auaritie.

Nihil est avaro sceleratius et iniquius
quam amare pecuniam. Verum
est sapientis quod affirmat aposto-
lus dicens. Qui volunt diuites
fieri incurrunt in temptationem et laqueum
dyaboli et desideria multa et in utilia que
mercent homines in eternum et perditionem.
Radix enim omnium malorum est cu-
piditas. Deo sacrilega gemit et furta
rapinas exercet et predas bella gerit et
homicidia. Simoniacum vendit et emat. In
qua petit et accipit in iuste negotiat et fene-
rat in stat dolis et iminet fraudibus. Dissoluit
pactum et inolat corruptum testimonium et putat iudicium.

De Iniquis Muneribus:

Quod facile prophetarum euangelium loquuntur.
Omnes inquit diligunt munera se-
cuntur retributiones. Pupillo non in-
dicant a causa vidue non ingreditur
ad eos. Nam ipsi pretendunt retributiones
quia non iudicant amore iusticie sed retribu-
tiones pretendunt ipsosque iudicant amore
pecunie. Semper eis secuntur retributiones
uel promissiones vel spes. Et ideo pupillo non
iudicant a quo nec largitur nec sperat nec
promittitur. Principes in fideles sicut fuit
quicumque diligunt munera sequuntur re-
tributiones. numquam satiabitur manum
amunere nisi prius excedat cupiditatem
apertore. De vobis dicit propheta. Pri-
ncipes eius quasi lupi rapientes predam
et avari sequentes lucrum. Principes eius
in muneribus iudicabant. et sacerdotes ei
in mercede docebant et prophete eius in pec-
unia diuinabantur. Contra dominus p-
cepit in lege. Iudices et magistratos consti-
tues in vobis omnibus portis tuis ut iudi-
cent pupillo iusto iudicio nec in altera par-
tem declinet. Non accipies personam nec
munera quia excecant oculos sapientium
et mutant verba iustorum. Sed iuste quod in-
iustum est persequaris ut viuas. Ideo dicit
iustus et iuste. Quidam est iuste quod iustus
rursus quidam in iuste quod iustus est alij
iuste quod iniustus est persequantur:

De Acceptione Personarum:

Quod vobis qui cōsumpti estis per malitiam
 non qui tracti amore vel odi diatis
 bonum malum a malum bonum. pone
 tis tenebras luce et lucem tenebras.
 mortificantes animas que non moriuntur et
 vivificantes animas que non vivunt. Vos
 et non attenditis merita causarum. sed merita et
 personarum non iura sed minime. non iustitiam
 sed pecuniam. non quod ratio dicat sed quod et
 voluntas affectat. non quod lex sanctiat sed
 quod voluntas affectat. non iustitia incli
 nans ad animam sed animam ad iustitiam.
 ut non quod licet hoc libeat sed ut liceat
 hoc quod libet. Nunquam in vobis ita simplex
 est oculus ut totum corpus sit luidum sed sepe
 per aliquid melleum fermetur quod totum mas
 sam cōsumpit pauperum causam et mora
 negligitis. divites causas et magna instantia
 promouetis in illis rigore ostenditis. quibus
 ex mansuetudine dispensatis. Illos et difficul
 tate respiciatis. istos et favore tractatis. Illos
 negligenter auditis istos solenter ascoltatis.
 Clamat pauper et nullus exaudit. loquitur
 dives et applatur audit. Dives locutus est
 et omnes tacerunt et usque ad nubes ipsius
 verbis producent. Pauper locutus est et di
 cunt. Quis est hic? Et si se ostendit sub
 vertunt illum. Clamat ante pacem et nul
 lus exaudit. Vociferatur non est qui iudicat.
 Si forte causam pauperis suscipitis illam
 remissè facietis. cum ante divitem causam
 assumitis illam perinatiter ad iudicem
 pauperes despicitis. divites honoratis. Istos
 reverenter assingitis. Istos hostilibus gaudetis.

Si introeant in quatuor nostrum vni habens annu-
lum habens in veste candida introeant et est
pauper in sordido habitu et contemptus in eis
qui inductus est veste clara et dixerunt ei
tu sede hic bene. Pauperi vero dicatis tu sta
illuc aut sede sub scabello pedum meorum. no-
ne iudicatis apud nos met ipsos et facti estis
cogitationum iniquarum. De vobis etiam et
nos dicit propheta. et magnificati sunt et
dilatahi sunt et in crassati et in pinguiati sunt.
Causas pupillorum non dixerunt in iudicio pau-
perum non iudicauerunt. Sed in lege prece-
pitur. Nulla erit distinctio personarum.
Ita pauperes audietis ut magni. nec exa-
pitis cuiusque personam quia dei iudicium
est. nec est personarum acceptio apud deum.

De Venditione Iusticie:

Nec vos autem nec gratia gratis
data est. nec iustitiam iusto reddi-
tis. que nisi venit non prouenit.
nec datur nisi venditur. Sepe in
iusticiam tamen deservitis quod litigantibus
plusquam totum auferitis. quia maior est su-
perius expense quam fructus sententie. Et
videt autem illi poteris in districto iudicio
respondere qui precepit gratis accipistis
gratis date. Autrum in archa dampnum in
scientia. Pecunia capitibus si animarum
captivastis. Verum quid proficiat homini
si mundum vniuersum lucretur anime vero
sine detrimentis patitur? Aut quas dabit
homo mutationem pro anima sua. Si
non redimit homo dabit deo placationem

suam et precibus redemptionis anime sue
 laborant i eternis et nunquam adue infinez.
 Audite dices quid Iacobus apostolus
 uos ait. Agite nunc duntaxat plorantes et
 uulnantes in miserijs vestris que adueniunt
 uobis. Duntaxat vestre putrefacte sunt et
 uestimenta vestra atinea comesta sunt.
 Aurum et argentum vestrum eruginant et
 rugo eorum erit uobis testimonium et
 manducabunt carnes vestras sicut ignis.
 Desanitate uobis etiam dei in nouissimis
 diebus. Ecce merces operum uestrorum
 qui messi fuerunt regiones uestras que fra
 udata est a uobis. Clamat et clamor eorum
 in aures domini sabaoth in trouit. Pro
 pterea ueritas precepit. Nolite tesa
 urizare uobis tesauos in terra ubi can
 go et tinea demolitur et ubi furcs effo
 diunt et furantur.

De insatiabili desiderio Cupidinum.
Locus inextinguibilis. Cupiditas
 insatiabilis. Quis unquam cupi
 dus fuit contentus. Cum eis adipi
 satur quod optauerat semper et
 ampliora desiderat in habendis et nunquam
 in habitis finem constituit. In satia bilis
 est oculis cupidi non satiabitur auarus
 non implebitur pecunia. Et qui amat pe
 cunia fructus non capiet ex eis. In fern
 us et predictio nunquam impletur. Simi
 liter et oculi hominum in satia biles. San
 guis fure due sunt filie dominantes affer.
 An crescit amor numi quia ipsa pauca essit.

Quare Cupidus Saccus non potest.

Quare cupide quare semper es va-
cans a nunquam impleris. Averte
non est plena mensura que quantitas
cumque continueat adhuc capax est
amplius. Sed humanus animus est ca-
pax dei quoniam qui adhaerere deo unus
spiritus est cum eo quantitas continueat nunquam
est plenus nisi deus habeat cum sem-
per est capax. Hinc ergo cupide sacca-
ri desinas esse cupidus quia dum fueris
cupidus saccus non poteris. Non est
enim contemptio tua ad tenebras neque a-
pexi ad bellial quia nemo potest deo ser-
uire et a Damone.

De falso nomine divitiarum.

Falsa divitiarum felicitas que
divitem veraciter efficit mis-
ericordiam. Quid enim falsius quam
opes mundi que divitie non
cupantur. Oppositi sunt dives et egenus.
At opes mundi non auferunt. Sicut
vult egenitatem. Avarus enim modicus
sufficit pauperi quia plurimus divitiarum
ubi multe divitie multi qui comedunt
eas. Quod si quantitas magnates indi-
geat ipsi semet frequenter experior. Opes
que non faciunt divites sed egenos. Unde
quidam philosophus ait. Qui satis est quod
habeat. Satis illi quod stat habere. Qui
non est quod habeat. Satis illi quod stat
egere. Ergo facit ut non copia sufficiat
et non paupertas sed minus actus egenus.

Exempla contra Cupiditatem:—

Quan multos seduxit cupiditas; quaz multos perdidit avaritia. Balaam assella redarguit a pedem sedentis atrinit, quia captus cupiditate promissum disposuerat maledicere populo. Acor populus lapidavit quia tulit aurum et argentum de anathemate ierico. Naboth trunctus est ut acab eius vineam possideret. Simeon lepra perfudit quia peccat et accepit argentum sub nomine helysai. Iudas laqueo se suspendit quia vendidit et tradidit xpm. Ananiam et saphiram subitanea mors interimit quia de pretio aurum suum fraudant. Edificant turris munitionem et quo accruant argentum quasi lutum et aurum quasi lapides platearum; sed ecce alius possidebit eam et percutiet mactari fortitudinem eius et hoc igni deuorabitur:—

De Iniqua possessione Diuitiarum.

Atrum est autem quod sapiens protestatur. a Multos perdidit aurum et argentum. Qui aurum diligit non iustificabitur. Ne illis qui sectantur illud. Ecce illi predones et habundantes in seculo obtinuerunt diuitias dominus in euangelio. Nolite possidere aurum et argentum neque pecuniam in conis vestris quia sicut camellus non potest transire per foramen acus; ita difficile est diuitem intrare in regnum celorum. Arta est enim via et angusta porta per quam itur et intratur ad vitam.

Apostolus ergo secutus regulam veritatis
aiebat. Argentum et aurum non est michi. Ne
ergo vobis qui coniungitis domum ad domum
et agrum agro copulatis usque ad termi
num loca. Repleta est terra argento et
auro et non est finis tesaurorum eius. Propter
iniquitatem eius auaricie iratus sum
et percussi eum.

De habitibus opibus diuitiarum.:-

Abraam diues fuit. Iob
locuplex. Dauid locupletus. Et
tamen de Abraam dicit scriptura
quia credidit deo et reputatum
est ei ad iusticiam. Et de Iob quia non erit
ei similis interea vir simplex et rectus ac
timens deum et recedens a malo. De dauid
autem quia dominus in venerat vultus secundum
cor suum. Et isti fuerunt quasi nichil ha
bentes et omnia possidentes. Et illud prophete.
Diuitie si affluant nolite eis apponere.
Nos autem omnia possidentes quasi nichil
habentes iuxta illud psalmus. Diuites
eguerunt et exuruerunt. Non facilius
qui diligit diuitias et non habeat quam qui ha
beat et non diligit. Sed sicut difficile est
esse tignem et non ardere ita difficile possidere
diuitias et non amare. Audi prophetam. Ama
iore usque ad minorem auaritia student
et a propheta usque ad sacerdotem amech
faciunt dolus.:-

De incertitudine diuitiarum.:-

Omnis Cupidus contra naturam
natus et molitur. Naturam
namque pauperem adducat in mu-
dum et natura pauperem redi-
at de mundo. Nudus enim terra suscipit.
et nudus terra suscipiet. Cupidus autem
curat et cupit fieri dives in mundo. Desti-
nam inquit orea mea et edificabo maiora
et illuc congregabo omnia que nata sunt
mihi et omnia bona mea. Sed ostulte
hac nocte demones exactores repetet anima
tua: atque que antea parasti ans erunt. Te
saurigas et ignoras cum congregabis ea. Do-
muerunt soporibus suis et nihil in venerunt
omnes via divitiarum in manibus suis.
Dives dormiebat nihil in venit. Ac-
timeas ergo dives factus fuerit homo et
multiplicata fuerit gloria domus eius quoniam
interierit non sumet hec omnia nec de-
scendet de gloria eius. Sed relinquet a-
lienis divitias suas et sepulera eorum do-
mus illorum in eternum. Dine enim sapiens
atestatur. Qui accurnat ex animo in in-
ste alijs congregat in bonis suis alius lux-
uriabit. Pro dolo quem habet hostem
dimittet heredem.

De Contempnenda possessore divitiarum:

Quod ad congregandum quis in stet
cum stare non possit ille qui co-
gregat. nam quasi flos egreditur
et gheritur et fugit velut um-
bra et nunquam in eodem statu permanet.
Qui multa desiderat et pauca sufficiant.

habentes inquit victus et vestitus hys
cepti sumus. Quia necessaria et magna
solitudine querat quia sine magna dif-
ficultate se offerant. Audi quid super hoc
veritas dicat. Nolite solati esse dice-
tes. Quid manducabimus aut quid bibe-
mus aut quo operiemur. Sit eis pater
vester celestis quia hys omnibus indige-
tis. et quid vobis necessarium sit. Veni-
te igitur primi regni dei et iustitiam eius.
et hec omnia adiacentur vobis. Non-
cui iustus derelictus nec semet eius que-
rens panem.

De Avaro et Cupido:-

Intalus sit in vndis et ana-
rus egi in opibus cui tamen est
quod habet quantum quod non
habet quia nunquam utitur
acquisitis sed semper iniat acquirendis.
Salomon ait. Est quasi dives cui nichil
habeat et est quasi pauper qui multum
dumtaxat sit avarus. Ut in feniis utriusque
comedit et non digerit recipit et non reddit.
Avarus nec patientibus gratatur nec mi-
seris miseretur. Offendit deum offendit
se ipsum et offendit proximum nam deo debet
debita proximo negat necessaria subtrahit
sibi oportuna. Deo ingratus proximo im-
pious sibi crudelis. Vero Cupidus et tenax
et sine ratione est substantia. Et omni
mundo ad quid avarus nam qui sibi nequius
est cui altero bonus erit et non laudabitur
bonus singulis. Qui habet substantiam hu-
ius mundi et videt fratrem suum neces-

se habere et clausit viscera sua ab eo
quomodo caritas dei manet in eo non ei
diligat proximos suos sicut se ipsos quos
in media perimit egestas consumit. neque ei
diligat super omnia ei prestat aurum et
preponit argentum :-

Cur Avaritia dicatur servitus ydolorum :-

Rete dixit apostolus. Avaritia est
ydolorum servitus. Sicut est ydo
latra servit simulacro sic avarus
thesauro: nam ille cultus ydo
latric delectabiliter amplificat a ille cu
mulus pecunie libenter accumulatur. Ille
omni diligentia collit ydola a ille omni
custodia servat deposita. Ille spem ponit
in ydolatric et iste spem constituit in pe
cunia. Ille timet mutilare simulacrum
et iste minere acervi thesauri :-

De proprietatibus Avari :-

Avarus est promptus ad petendum
ad dandum tardus. Ad negandum
fructuosus. Siquid expendit totum
ad mittit tristes querulus a moro
sus. Volens suscipit dubius oret in mi
nis impendit magnificat datur s. villificat
dandum. Dat ut lucret s. non luatur ut
det. Avarus in alieno s. parvus in proprio.
Gulam enervat ut arcam impleat. Cor
pus extenuat ut lucrum extendat. Avarus
habet ad dandum collectas s. recipiendum a
petam. Porro substantie in iustorum
sicut flumines sicabuntur quia qui taliter

congregat dispergit. cito Iustus iudicatur. ut
que de malo proueniunt ad malum proueniunt
nec accedit ad bonum quod non prouenit ex bono.
Avarus ergo damnationem habet vite
que nunc est in futurum:-

De gula 1-

Tantum vite hominis Aqua et panis
domus et vestimenta protegent turpi-
tudinem. Nunc autem gulosis non suffici-
unt arborum fructus. non generalium
herbarum. non radices herbarum. non pisces maris.
non bestie terre. non aues celi. Sed querant
pigmenta. Comparantur aromata. nutrimur
altilia capiuntur ab eis que studiose quuntur
arte quocunq; que late parantur officio mi-
nistrom. Nullus contemnit ut colat alius
cofodit et confiat substantias confiat taccus natus
mutat in artem. ut saturitas transcat in ex-
ciem. ut fastidius reuocet appetitum ad iraga-
dum gulam. et non ad sustentandam naturam.
non ad necessitates sed auiditatem suppleendam.
Ceterum tam brevis est gula voluptas. ut spa-
tio loci sit quatuor digitorum. Spatio temporis
nux sit totidem momentorum. Contemnitur me-
diocritas et superfluitas affectatur ut odine
sitate ciborum et in varietate saporum auiditas
nescit modum. et voracitas exstinguit mensu-
ram. Sed tam granatur stomachus turbatur
sensus opprimitur intellectus et tamen non
sanitas sed morbus et mors acquiritur. Audi
super hoc sententiam sapientis. Noli
auidus esse in omni epulatione et non te
effundas super omnes escam. Nam in multis

esag non de erit in firmitas et propter tra-
pulas multi obierunt escam ventri et ventres
esag deus hunc et has destruet:-

Exempla contra gula:-

Gula carum tributum exigit et villissimum
reddit quia quanto sunt dulciora
bana tanto fastidiora et terrorea. Tur-
pissimum egerit quod turpissimum ingratum.

Superius et inferius horribilem facit expulsi-
onem et abominabilem sonum emittens. Gula pa-
disi clausit. Primo genita vendidit. Sus-
pendit pastores. Decollavit baptistam. Ra-
buchardas princeps cocorum templum succen-
dit et ierusalem totam evertit. Baldasar in
convivio manuum contra se scribentes aspexit.
Sedit populus manducare et bibere et supe-
perunt ludere sed adhuc esca erat more ipsorum
et ira dei descendit super eos et qui vexaba-
ntur voluptuose perierunt in viis suis. et
Dives homo qui epulebatur cotidie splendi-
de sepultus est in infernis:-

De Ebrietate:-

Quid turpissimum ebrio cui fetor in ore
tremor in corpore qui promittit
stulta prodit occulta cui mens
alienatur facies transformatur.
Nullus enim secretus ubi regnat ebrietas.
Secundi calices que non facere desunt. Porro
non suscipiat vinum non sicca non ceruicia sed
studiose officiatur shopus nilis claretur la-
bore multo solitudine magna superbi non
modico. Sed vinum contempniones use litus

et vigia uno inferunt. Vinum et potatus
multus ut ait sapiens irritat uestigia et vi-
nas multas facit. Et osee. Formicatio vinum
et ebrietas auferunt cor. propterea dicit apo-
stolus. Fugite vinum in quo est luxuria. Et
Salomon. Ebriosa res est vinum et tumultu-
sa ebrietas. Filij nabab et filij eadharie vi-
num et siceram et omne quod in hebraice po-
test non biberunt:-

Exempla contra Ebrietatem:-

Ebrietas et nudat reuerenda. in ce-
stus committit. filius Regis occidit.
principes exercitus ingulant. Ve-
rum ergo est quod Salomon ait. i
Vacantes potibus et vacantes sinibus con-
sumuntur. Ve dicit ysaias qui consurgitis ma-
ne ad ebrietatem. sectandam et potandam usque
ad vespem. ut vino extectis cythara et
lilia et tympanum et tybia. et uinum in gremiis
uestris. Vequi potentes estis ad bibe-
dum vinum et viri fortes ad missendam
ebrietatem. Ecce gaudium et leticia occidere
intulos et ingulare aretes comedere carnes
et bibere vinum. Comedamus et bibamus
cras et moriemur. At reuelata est hec
uox in auribus domini exercituum. Si dimiserit
hec iniquitas in vobis donec moriamini et
corone superbie effraym. Sacerdotes et
prophete nesciunt me ebrietate absorti
animo. Nesciunt legem ignorauerunt
iudicium. prodolor. Quis ad promulgandum
euangelicam lectionem a quodam patre be-
nedicto petiretur. externam crapulam et

21
ebrietatem eruminans/ fertur alta voce di-
xisse. *Volunt sermorum tuorum/ benedicat rex
angelorum :-*

De Luxuria Capitulum primum :-

Porro turpis mater filiam procreat
turpiorem. Iustus est eis ut qui in
sordibus est sordescat adue. Omnes
adulterantes quasi elibanus accen-
sus ad quoquendum. Ceperunt principes fi-
rere animo. Venter eis satur libenter ven-
trem amplexatur. O extrema libidinis et
turpitudinis. que non solum mentes effeminat
exterminat/ sed corpus etiam exterminat/ non
solum clamat maculat animas/ sed sedat per-
sonam. Omne namque peccatum quod quis
fecerit homo extra corpus est. Qui autem
fornicatur in corpore suis/ peccat. Semper
illa procedunt ardo/ et petulantia. Semper
comitatur fetor/ etiam immunditia. Dolor
et penitentia. Pannus eis distillans labia et
meretricis nitidus oleo guttur eius. No-
uissima autem illius assintin/ et acuta qua-
si gladius biceps :-

De generalitate Luxurie :-

Similiter inimicus habitans
non procul sed prope/ non exterius
sed interius. namque unus eius mili-
bus eius/ a fortitudo illius in vi-
bilico ventris eius. Numquam fugatur
nisi cum fugatur/ non mactatur nisi cum caro e-
domatur. Ad causa exigit liberalitatem
et habundantiam. a per effectus inducit

in opem. Nec omnes etatem corripit. om-
nem sensus confundit. Omnes ordines soluit.
Omnes gradus pervertit. In vadit et senex
iuuenes. mares feminas prudentes et sim-
plices. Superiores et inferiores. Ad extremum
etiam sacerdotes qui nocte venerunt impleant
mane virgines in venerantur. Turpe die
tu si turpis auditu diu liceat agi non
beat. Nocte veneris agitant incubant
mane filius virginis in altari.

De diversis speciebus Luxurie.

Quis eius multiplices species suf-
ficienter valeat explicare. Nec
enim pentapolim cum adiacente regione
subvertit. Sicut populo intere-
mit. Nec et oeam a filios inde percussit
iudeis et madianites pugione transfodit.
Tribus beniamin pro uxore lemte delevit.
Filios eli sacerdotis in bello prostravit. Nec
uriaz occidit. Plures lapidavit. Nec inbez
maledixit. Sansones seduxit. Salomones
subvertit. Verum est ergo quod loquitur.
Propter speciem mulieris multi obierunt
et perierunt. Nam viris a mulieres ap-
postatare faciunt etiam sapientes. arguantque
sensatos. Nec multos vulneratos delevit
et fortissimos quinque interfecti sunt ab ei. t
Die in feri domus eius penetrantes in in-
riora ventris. Nec vires enervat. Sensus
diminuit. dies confundit. opes effundit.

De Coitu Contra naturam.

De ignominiosas morfosim ope
ratur quaz tamen apostolus no
confunditur nominare dicens. Pro
pterea inquit tradidit eos deus
in passiones ignominie. Nam femine con
mutauerunt naturale usum in eius usum
qui est contra naturam. Similiter et masculi re
lieto naturali usu femine exarserunt inde
siderijs suis. In vicem masculi in masculos
turpitudines operantes. Quid hae turpitu
dines turpius? Quid hoc crimez criminofus.
In lege quasi paria puniuntur oculibus aut
inmento et coitus maris cum masculo coitu
femineo. Sic et legitur in leuitico. Cum
omni pectore non coibis nec masculo con
misseberis coitu femineo quia abominatio
est domino. Et utique par pena subscritur.
Qui dormierit inquit cum masculo coitu femi
neo utriusque operati nefas morte morietur
peccatis quoque occidetur. Qui habet aures
audiendi audiat ymo qui desipit resipiscat.

De Penna Vniuersalis seletis.
Penna docuit quid culpa hec pro
merant. Pluit enim dominus super
sodomam et gomoraz sulfur de celo.
Rolluit deus angelorum vel
hominum executiones huius penne comen
tere. sed sibi vindictam. huius penne reser
uant. secundum illud. Vltio est ultio et
ego retribuam eis in tempore. Et ideo plu
it dominus ad domino. id est a se ipso non ymbre
et rorem sed sulfur et ignem. Sulfur super
fetorem luxurie ignem super ardorem libi

dimis / que penna similis esset culpe nec i
misse dicitur sed pluisse / quatenus ipso verbo
magnitudinem et habundantiam penne nota
ret. Nemini peperat oculis eius. Et si
inul omnes extinsit. Vtorem lothi que rec
tro respexit instatiam salis mutavit. No
urlem Et omnem regionem archa iacet
in mare mortuum et valle salmarum conuer
tit. Vtendum est igitur in adere in man
di viuentis. Quin quanto maiores lingua
nimitatis exhibet patientiam / tanto diuio
rem sue seueritatis in fert vindictam :-

De Ambitioso :-

Opes itaque cupidus congregat
et auarus gseruat. Voluptates
gulosus degustat. Laxissima luxu
riosus exerceat. Honores ambi
tiosus affectat a superbis extollitur. Am
biciosus tamen semper est pauidus sem
per attentus / ne quid dicat vel faciat / quod
in oculis hominum vallea dispiciat. Hu
militatem simulat / honestatem mentitur.
Affabilitatem exhibet. Benignitatem ostendit.
Subsequitur a obsequitur. Cunctos honorat.
Vniuersis inclinat. Frequenter amicos
facit ammentes / optimatibus assingit.
amplexatur. Applaudit a adulatur. Vnde
uenit illud poetarum. Et si nullus erat pre
uius / tam exarte nullus. Prapitus et fer
indus ubi placere cognouerit remissus / ubi
displicere putauerit. Improbat mala
de testatur iniqua. Et alia galys probat
et improbat ut Iudicetur iadens a Iudi

actus acceptus et laudetur ab hominibus
 et vniuersus a singulis approbatur. Et ecce
 grauem q̄tra se sustinet pugnam / diffiales
 quidē conflictus. dū iniquitas pulsat ani-
 mū / a ambitio continet manus. Et quod
 hec suggerit fatiendus hoc hec fieri non
 sinit. Colludunt autem ad inuicem
 mater et filia iniquitas et ambitio. Nam
 mater in aperto sub sistit / et in occulto fi-
 lia non resistit. Nec igitur vendicat sibi
 publica illa secreta. Ambiciosus libenter
 agit de principatu / quē agit et dicit. Qua-
 do principabitur ille qui sincerus sit in iusti-
 tia / prius in misericordia / qui non demique
 amor vel odio flectatur / qui non corrumpit
 prece vel precio / qui credat fidelibus / a a que-
 scat simplicibus / qui sit humilis a benignus
 mansuetus a pociens / Constant a sapiens et
 astutus :-

De nimia concupiscentia Ambitioni :-
Si forte hac arte non proficiat ar-
 rit ad aliam. Aduocat symonem
 a accedit ad eicā / perime ab illo
 emere nititur quod per se non ua-
 let optinere. Supplicat et promittit / offert
 et tribuit. Pro dolo. Gratiam quā gratia
 adipisci non potuit / per fas a nefas nititur
 adipisci. Nec resistit adue s̄ in sistit et
 in vadit violenter / honores a prudenter ar-
 ripit dignitates amicorum suffragio / presi-
 dio propinquorum / tantāq̄ dominatione in-
 flamatur ardore / tanta libidine presidendi
 ut si s̄ma non creat / scandalus nō formidet

Et greci lepra percussit: et symon perit a pe-
cunia. Data et abiron terra vineos obsolu-
it. Nullus itaque sibi assumat honores:
sed qui vocatur adeo tamquam avorsus:-

Exempla De Ambicioso:-

Siquidem exemplum ambitionis
reperitur in absalone / qui cum aspi-
raret ad regnum / fecit sibi armis et
equites et quinquaginta viros
qui precederent eum / et mane surgens / sta-
bat iuxta introitus porte. Et omne virum
qui habebat negotium / ut veniret ad regis
iudicium / vocabat ad se et dicebat. De qua
ciuitate es tu / qui respondens aiebat. de u-
na tribu de israel / ego sum seruus tuus. Res-
pondebatque ei absalon. Quis me constitu-
et principem super terra / ut ad me veniat
omnes qui habet negotium et iuxta iudicem.
Et cum accederet homo ut saluaret eum / ex-
tendebat manus suas / et apprehendens oscu-
labatur eum. Sciebatque hoc omnis israel
el / qui veniebat ad iudicium / ut audiret
rege / et sollicitabat corda virorum israel.
Cum ergo abisset absalon in ebion / misit
ploratorem in vniuersis tribubus israel dicens.
Statim ut audieritis clangorem buane / dia-
te. Regnant absalon in ebion et facta est
conuulsio valida. Populusque stratus ange-
batur a absalom:-

Quod Breuis est vita magna tumor:-
Sed esto sublimetur in altum pro-
ueatur ad summum statim ante sub-
scescant / solitudines amulant:-

extenduntur ieiunia / vigilie producuntur / et qui
 bus natura cōrumpitur / Spiritus infirmatur /
 Interrumpitur sōnus / amittitur appetitus / debili
 tatur virtus / attenuatur corpus. Et sic in se ipso
 efficiens nondimidiat dies suos / s; miserabilem
 uitam / miserabiliore finecludens. Verificat il
 lud poetarū. In se magna ruunt / summsq; negat
 stare diu. Tolluntur in altum ut lassu graviore
 ruat. Vnus est autem illud prophetarū. Vi
 di impiū super exaltatū / a cēlenatū sicut ce
 drus libani. et transiit a cēce non erat. que
 sui eū / a non est in ventus locus eius. An
 te quā impleantur dies eius peribit. Aedetur
 quasi botrus i vinea in primo flore / et sicut
 olina flore prociens. Audi super hoc senten
 tiam sapientis. Omnis peccā brevis est vita.

De diuersis proprietatibus Superborū.

Satim autem quod ambrosius promo
 tus est ad honore / in superbia extol
 litur / a. in superbia effrenatur. No
 arat prodesse s; gloriatur preesse. t
 Presumit se meliores quam cernit se superio
 rem. At bonus facit / non gradus s; virtus /
 non dignitas s; honestas. Priores dedignat
 amicos / notos ignorat / externos cōmites con
 temnit. Antiquis vultu auerit / iustis ex
 tollit. Ceruicem eugit / Fastus ostendit / Gran
 dia loquitur / Sublimia meditat / subesse nō
 patitur preesse molitur / prelati infestus / sub
 ditus honorosus / adulescentia non sinit / Conce
 pta nō difert / preceps a audax / gloriosus et ar
 rogans / grans a importunus.

De superbia a casu luciferi

Superbia cantus importabilis / o
mnibus odiosa / inter omnia vicia
semper es prima / tu semper es
ultima. **N**on omne peccatum
te accedente committitur / te recedente dimittit.
Scriptum est eis. **I**mau; omis peccati super
bia. primo genita mors. **N**ec eis inter ip
sarum rerum primordia. **C**reaturam contra crea
torem crexit. **Q**uoniam in veritate non ste
tit ab innocentia; impecatus; aduersus immise
rias. **A**ccelo in peris in aerem caliginosus. **A**u
di prophetam. **Q**uomodo cedidisti de celo
lucifer; qui mane oriebaris; quidiebas in cor
de tuo. **I**ncelum cõfendas super astra dei. exal
tabo solus meus. **S**edabo in monte testamenti.
In lateribus aquilonis. **A**scendam super al
titudines nubium; et ero similis altissimo.
Tu signaculus similitudinis dei; plenus scie
tia et perfectus decore; in deliciis paradisi dei
fisti. **O**mnis lapis preciosus operimentis
tuis. **S**ardius. **S**aphirus. **J**aspis. **C**ristoli
tus. **O**nix. **B**idellus. **T**ophatus. **C**aribuncu
lus. **T**u cherub extensus; et protegens postu
te in monte dei sancto in medio lapidum igni
torum. **A**bulasti perfectus in uis tuis; adie co
ditionis tue; donec inuenta est iniquitas in te.
Peccasti; et eiectus es de monte sancto dei.
Plenatus est cor tuus in decore tuo. **I**nternus
proiecisti te. **C**edri non fuerunt altiores te
in paradiso dei. **A**bietes nondequauerunt ad
summitatem illius. **P**latani non fuerunt
equales frondibus illius; omnes ligni pre
ciosi paradisi non est assimilatus illi et
pulcritudini eius; quoniam preciosus fecit illum.

in montibus condensis frondibus nunc
effectus est draco ille magnus iustus habes
capita septem et cornua decem. et in capitibus
suis septem diademata. Cuius cauda tra-
hebat septimas partem stellarum celi et misit
illas in terram et proiectus est draco ille et
magnus super terram qui vocabatur dya-
bolus et sathanas qui seducit universum
orbem est proiectus in terram et angeli eius
circo missi sunt in lacum de quo veritas ait.
Videbam sathanam quasi fulgur de celo cades-
tem. **N**on omnis qui se exaltat humili-
abitur et qui se humiliat exaltabitur:~

De Proportione Domini et Dalignorum

Superbia presumptio. presumptiosa
superbia que non angelos solum
deo voluit adequare sed homines
presumpsit edificare. Porro quos
erexit depressit et quos exaltauit humili-
avit. **V**ine ait dominus per prophetam.
Filius hominis die primari tyri. hec dicit
dominus. Ego quod elevatus est cor tuus qui
corde. et dixisti ego sum. quasi homo et non deus.
Idcirco ego adducam super te robustissimos
gentium et te interficient et morientur in ter-
ra occisorum. **N**on nabuchodonosor quia su-
perbiam suam superbe iactavit ait. **N**on
ne hec est babilon illa magna quam dedi-
ficavi in domum regni. In robur fortitudinis
mee et in gloria decoris mei cum ad hunc ser-
mo esset more regis vox de celo venit tibi di-
ctum nabuchodonosor rex. **R**egnum tuum tra-
sibit a te et ab hominibus te ciet. et o fens erit ha-

bitatio tua. Veni quasi bos comedens. et septem tempora mutabuntur super te donec scias quod excelsus dominetur in regno hominum et cum amque voluerit de illud. Adde hora sermo completus est. Verum est ergo quod legitur. Homo cum in honore esset non intellexit conuersatus est iumentis insipientibus et similis factus est illis. Superbia tuum euerit a linguas confudit et Goliath prostravit. et suspendit amara interfecit maiores et peremit antiochum. Pharaones submersit et sanacharib interfecit. sedes ducum superborum deus destruet et radices gentium superbarum arefacit :-

De Abominatione superbie :-

Quam detestabilis est superbia. Dominus ipse per prophetam testatur dicens. Iuravit dominus deus in animas suas dicit dominus deus execratus. Detestor ego superbiam iacob si oblitus fuero usque in fines omnia opera eorum. Unde inter illas sex que dominus odit et septima quod deus testatur anima eius. Salomon primo ponit superbos. i. Superbiam. et Isayas. Dies domini execratus super omnes superbum et excelsus super omnes arrogantem. et super omnes cedros libani erectas et super omnes colles ellenatos. et super omnes turrim excelsum et super omnes quercus basam. Incruentabitur sublimitas hominum et humiliabitur altitudo virorum. Propterea dilatauit infernus animas suas.

et aperuit os suum absque ullo termino et descen-
dent sublimis eius gloriose que eius ad eum /
Dominus exercituum cognovit hoc / ut detra-
heret superbia omnis glorie. Job quoque dicit.
Si ascenderit usque ad celum superbia / et ca-
put eius nubes tegerit quasi terquillum
in fine perdetur.

Contra Arrogantiam superborum:-

Omnis fere viciosus diligit sibi
similes. Superbus autem odit ela-
tum. Unde Salomon. Inter super-
bos semper sunt iurgia / et ubi fue-
rit superbia / ibi erit et contumelia. Superbus
insolita ierit / consueta fastidit / magni repu-
tat siloqui dignetur / magni si fingit et am-
plexatur / extimat. plus dignitatem appetit
quam ex dignitate assecutus fuerit. Quis
vult uti paternitatis affectus / sed semper
vult uti dominationis imperio. Superbia
eius et arrogantia eius / plusquam fortitudo
eius. Resoluit in animo quod legitur in
euangelio. Facta est ostensio inter discipulos
domini / quis eorum videretur esse maior.
Et ait eis ihesus. Principes gentium domi-
nantur eorum / et qui potestatem habent super
eos beneficia vocantur. Vos autem non sic.
Sed qui maior est in vobis / sit sicut iunior /
et qui precessor est / sit sicut ministrator. Et pe-
trus apostolorum magister / non quasi domina-
tes in clero / sed forma facti gregis ex animo. Et
Domini est terra et plenitudo eius / orbis ter-
rarum et universi qui habitant in eis. Unus
est deus / unus est dominus / ceteri non sunt

domini s; ministri. Quibus interceditur
dominus. Audi super hoc sapientem. Rec-
torem te posuerunt noli extolli s; esto in eis
quasi vnus ex illis.

Q Contra fraudem Ambiciosorum:~

Hilij cebedi qui interuentu matris
honorem postulauerunt a xpo. Dic
inquit ut sedant hii duo filij mei
vnus ad dexteram tuam / & alius ad
sinistram tuam in regno tuo audire merue-
runt. Resatis quid petatis. Non eis
honorem s; honore peruenitur ad regnum.
Unde dominus subdit. Non est meus dare
vobis. Meus est quippe dare s; non vobis
ambiciosis. Quia eis omnis potestas adeo
sit. Superbus tamen non regnat ex deo.
Secundum illud prophetarum. Ipsi regnauerunt
s; non ex me. Principes extiterunt et non
cognoui eos.

Q De proprietatibus Arrogantium:~

Superbus Amat primas cath-
edras in sinagogis primos accu-
bitus in cenis. Salutationes in
foro et vocari ab hominibus
rabbi. Non nomine persone s; nomine
fortune vult appellari. Sed debet sublimis
incedit excessus. Vult sibi homines assu-
gere singulos indicare. Porro philosophus
quidam volens arrogantiam eandem regis
elidere / cum vidisset eum in throno regali sed-
ere sublimem prostratus in terram suppli-
citer adiuuauit eum / & ostendit non in vitatus

ascendens iuxta regem confedit. Quod rex
vehementer admirans eo quod ei nescit phy-
losophum quid hoc egerit inquisivit. Philoso-
phus autem respondit. Aut deus es aut ho-
mo. Si deus debuit adorari. Si homo potuit
iuxta te sedere. Rex autem contra philosophi
rationem querens intulit. Imo si homo si-
no debuisti me adorare. Si deus non debuisti
iuxta me sedere. Sapienter iste respondit.
Sed ille prudenter edixit:-

De Superfluo Cultu:-

Primis parentibus fecit deus
pericommata post peccatum et expo-
ditur christianus. Non duas
tunicas habeatis. Sicut iuxta ysaie
consilium. Qui habet duas tunicas det u-
na non habenti. Sed ut pulchre aut nobiliter
reputetur satagat vestiri duplicibus indu-
mentis ornari preciosis. Sed quid est ho-
mo preciosis ornatus nisi sepulchrum foris
et albatum. Intus autem plenus spurcia.
Iaculis purpura coeque et bisso in limo
putrescunt. Aurum et argentum lapides et gemme
in luto sordescunt. Dignitas et potestas ma-
le iacent in pulvere. Honor et gloria malle
sedent manere. Quid igitur superbe filate-
riam dilatas et magnificas fimbrias. Quid
ille qui induebatur purpura et bisso sepultus
est in inferno. Dina filia patriarche iacob
antequam egrediretur ut ait Iosephus ut
emeret ornamentum mulieris provincialium
uirgo erat et uirgo permansit. Cuius autem
exijt sicem regis filius eam violenter oppressit.

Diofernes qui sedebat in conopseo / qui erat
ex purpura et auro / et lapidibus preciosis / et
textus / ingulatus est a iudis / que cum prius
utretur alio / ornatum iocunditatis assu-
psit. Audi super hoc sententiam sapientis.
In vestitu non gloriatus unquam. Et apo-
stolus. Non in veste preciosa / non sint
extrinsecus capillature / aut Circumdatio
auri aut vestitus.

Contra superfluum ornamentum:-
Atende quid contra superfluum orna-
tum comminatur dominus per pro-
phetam. Porro eo quod eleuare
sunt filie syon / et ambulauerunt
extenso collo / et nutibus oculorum ibant /
decaluabit verticem filiarum syon / et crines
earum nudabit. In die illa auferet do-
minus ornatum calcamentorum / et az-
nullas / et torques / et monilia / et murennas /
et olpbatoria / et in aures annulos / et gemas
in frunte pendentis / et mutatoria / et lintea-
mina / et acies / et specula / sindonem et vietas
et terzistra. Et erit pro suauis odore / fetor
et pro cona simiculus / et pro crispanti cri-
ne caluitium / et pro faxa pectorali Siliarius.
Ecce iusta redditur pena pro culpa / ut in eo
puniatur in quo peccauerit. Adue audi
super his alius prophetam. Quarebissis
uaria de egypto testa est tibi in velis. Ja
antus et purpura de insolis elisa facta est
operamentum tuum. Dentis eburneos / et
ebeninos commutauerunt in pretio tuo.
Gema et purpuraz / stollaz et bissim et siri-
cum proposuit in mensa tua instites tui

in capitibus ad sedendum. et repleta es
et glorificata nimis. Sed nunc contrita es in
maris profundis aquarum opes tue ad
nichilum contrita es et non eris perpetua. :-

Et plus defertur vestibus quam virtutibus. :-

Quoniam quidam philosophus in habitu
contemptibili principis aulae adis-
set et diu pulsans non fuisset admis-
sus. Sed quotiens temptasset ingre-
di tacens contigisset repelli mutavit ha-
bitum et assumpsit ornatum. Tunc ad prima-
riam aditus patuit venienti qui procedens
ad pedes principis paulum quod gestavit
cepit venerabiliter osculari. Super hoc pri-
ncipis admirans quid hoc ageret inquisi-
uit. Philosophus autem respondit. Ho-
norantem honoro quia quod virtus non
potuit vestis obtinuit. Quamvis va-
nitatis plus defertur vestibus quam
virtutibus. plus venustati quam honestati. :-

De Ornatu persone / adense et domus. :-

Naturalis species super ducitur
et facies obducitur naturalis tamquam
hominis artificum autem superet
et creatoris. Non sic non sic.
Considerate inquit lilia agri quomodo cre-
sunt. Non laborant neque mercedem. Di-
co autem vobis quia nec Salomon in omni
gloria sua cooperatus est sicut vnum
ex istis. Absit ut adulterinus color con-
parabilis sit nativo. Quum ymo cum fa-
cies adulterino colore fuscatur os abomi-

nabili corrumpitur fetore vniuersa vanitas
hominis non ueretur. Quum eis vanius
quas petere crines planare cesares vngere
genas producere supercilia. amquid vana
et salax sit gloria et vana pulcritudo. Omnis
cero fenuz et omnis gloria eius quasi flos fe-
ni quoniam tanquias x fenuz velociter are-
scunt et sicut olea herbarum cito decident. ut
autem ornatus primus pretereant. Quid
uanius quas ornare mensam mantilibus
picturatis cultellis ebore manicatis uasis
aureis vasculis argenteis. Scutellis et coclea-
ribus forniculis et solariis bacallibus et vitre-
olis cassulis et flagellis. Quid prodest pi-
gere cameraz ditare perthicas paliare vesti-
buluz sustinere parimentuz componere lectuz
inflatus plumis operuz seriaz obdutum cor-
tinis aut conopeo. Scriptuz est eis. Homo
annamoretur non sumet omnia neque
desendet cum eo gloria eius. -

Expliat Secunda pars huius ope-
ris. de culpabili humane conditionis affectu. -

Incipit tertia pars huius operis
de miserabili humani conditionis
egressu. Capitulum primum. -

Non est quidem corpus
uel cordis munditia qm
in multis offendimus oes
et sidximus quia pecca-
tum non abemus nos ip-
sos seducamus et ueritas

in nobis non est. **Q**uis est qui illud hic a la-
udabimus eius uelit dicere eius apostolo. **N**i-
chil michi confans fuit; sed mihi iustificatus fuit.
Quis est hic a laudabimus eius? Ecce inter
sanctos nullus est immutabilis; et celi non sunt
mundi in conspectu eius et in angelis suis reperit
prauitatem. **Q**uanto magis abominabilis est
homo et in utilis qui bibit sub sanationem quasi
aquam. **Q**uam videns deus quod multa mali-
tia hominum esset interea et cuncta cogitatio cor-
dis esset ad malum omni tempore; tunc dolore
cordis intermiscuit. **V**enit inquit me fecisse ho-
minem; et ideo delinquit homines quos creauit.
Porro super habundauit iniquitas et refrigerit ca-
ritas multorum. **A**nimeg declinauerunt simul
in viles facti sunt. non est qui faciat bonum
non est usque ad unum. **T**ota pena vita mor-
talius mortalibus est pena peccatis ut iuxta
leat inueniri qui non deuot ad sinistram qui no-
reuerentur ad uomitum qui non computrescat in
stercore suo. **Q**uam potius gloriantur eo male-
fecerunt et exultant in rebus pessimis repleti
omni iniquitate malicia fornicatione auaricia
nequitia plena in vidia omniadys contemptione
dolo malignitate susurrones detractores deo odi-
biles contumeliosi superbi elati in ventres
malorum parentibus non obediens in sapien-
tes in oppositi sine affectione absque federe si-
ne misericordia. **T**alibus et perioribus mun-
dus repletus habundat hereticis et schismaticis
perfidis tyrannis et symoniacis speciosis ambi-
ciosis et cupidis; raptoribus et predonibus uiole-
ntis et exatoribus; usurariis et falsariis; impiis
et sacrilegis; proditoribus et mendacibus; adula-

toribus a falacibus garulis a versutis ou-
lois et ebriosis adulteris a incestuosis mo-
libus a immundis pigris a negligentibus.
Incredulis a desperatis. Denique vniuersis vi-
cis irrentis. Porro sicut deficiat firmus de-
ficient a sicut fluit cera a facie ignis sic pe-
nabunt peccatores afflicte dei:~

De doloribus quos mali patiuntur in morte:~

D Alii siquidem quatuor dolores patiuntur.
Primus dolor est angustia corporis
tanta et tam grauis quanta et qua-
lis nec fuit nec est in presenti vi-
ta ante dissolutionem illam quod in quibus-
dam morientibus apparet qui premunio do-
lore se ipsos discrepant. Fortis est a incompa-
rabilis est uolentia quando nexus ille et fi-
sicalis nodi inter corpus et animam distun-
puntur. Unde propheta lamentando ait. Cir-
cumdederunt me dolores mortis. Nota cir-
cumdederunt me dolores mortis. Non est
membris non articulis in corpore quod pe-
nitur non i voluitur illo in estimabili do-
lore. Secundus dolor est quando iam fatigato
corpore a extenuata anima exuta carne videt
que fecit. Nam in momento occurrunt ei
omnia opera bona siue mala que fecit. et re-
ducuntur ante oculos interiores. Dolor iste
tantus a retriatio ista tam grauis est quod
quod anima plurimum turbatur a dicit. Tor-
rentes iniquitatis conturbauerunt me.
Nota torrentes quia a magno impetu ue-
nit ac dicat. Ita in morte videbit omnia
subito que fecit bona vel mala. Tertius

dolor est quando anima incipit iam tam in
 ste diudicari a sibi iniquitatibus suis singu
 lis debita Greene videt imminere. Vnde dicit.
 Circumdederunt me dolores mortis 77. Quart
 tus dolor est quando anima adue in corpore po
 sita videt spiritus malignos ad rapiendum
 separatos. Vbi tantus dolor est 7 timor quod
 misera anima licet extrata quandiu potest
 refugiat a tempus sue captivitatis redimat
 antequam de corpore exeat. Videt etiam tris
 bonus quam malus antequam egrediatur
 de corpore xpm in cruce positus malus ad co
 fusionem ut erubescat se non esse redemptum
 sua culpa exigente sanguine xpi. Bonus
 vero ad exultationem. Et hoc habemus
 ex verbis apostoli qui ait. Usque in diem
 aduentus eius 7 usque in diem aduentus
 eius. i. mortis quando apparet tam bonus
 quam malus xps in cruce positum :-

De putredine Cadaverum :-

Exibit spiritus eius 7 reuertetur
 in terram suam in illa die peri
 bunt cogitationes eorum. Quot
 quot 7 quanta mortales de mu
 dane provisionis incertitudine cogitant.
 Sed sub repentino mortis articulo subito
 que cogitant evanescent. Sicut umbra 7
 declinat ablatum suum 7 exaustus sum sicut
 locuste. Exibit ergo spiritus eius non vo
 luntarius sed in vitis quia cum dolore di
 mictet que cum amore possedit. At neque no
 bi constitutus est terminus qui preteri
 ti non poterit in quo reuertetur in terram.

Conceptus est homo de sancto
in gremio paradisi putredinis

Scriptum est enim. Terra es et in terram ibis.
Naturale siquidem est ut materia in mate-
riam resoluantur. Auferet ergo spiritus eorum
et deficiant et in puluerem reuertentur. Cum
autem morietur homo edificabit bestiae et
vermes. Omnes enim in puluere dormient et
vermes operient eos. Sicut vestimentum
sic comedit eos vermes et sicut lanam sic de-
vorabit eos tinea. Quasi putredo osimen-
dus suus et quasi vestimentum quod comedit
atinea. Putredini pater meus es dixi mater
mea et soror mea omnibus. Homo putredo et
filius hominis omnis. Quod turpis pater quia
vilis mater quia abominabilis soror factio
cuius tandem est cadaver quasi sinebres
vermes assistunt. Unus genuit pediculos
et limbricos mortuus omnes plurimos in
pugnabit. Quid ergo fetidus homo cadaver
quid orribilius mortuo homine cum gra-
tissimus aspectus erat in vita oribilis est
amplexus in morte. Quid ergo profuit di-
uitie quid epule quid honores. Diuitie enim
non liberabunt a morte epule non defendent
a verme honores non eripient a fovea. Qui
in modo sedebat gloriosus in throno nunc ia-
cet sepultus in tumulo. Qui in modo fulge-
bat ornatus in auro modo sedet nudus in
monimento. Qui in modo vescabatur deliciis
in cenaculo modo in terra consumitur a vermibus :-

De tristi memoria Dampnatorum :-

Quod indicta carnis impii vermis et
ignis uterque duplex Interior qui
rodit eturit animam. Permis

inquit

inquit eorum non morietur: et ignis eorum non ex-
tinguetur. Exterior qui iocundatur corpori. Dabit
dominus vinum et ignem in carceres eorum: ut urant
et sentiant usque in sempiternum. Vermis qui
scientie turpiter lacerabit: affliget memo-
ria turbabit pena torquet angustia. Ve-
nient eis in cogitatione peccatorum suorum timi-
et transducent eos ex adverso iniquitas
eorum dicentes. Quid profuit nobis super-
bia et aetantia divitiarum quid stulit nobis.
Transierunt illa omnia tamquam umbra
et sicut navis que pertransit fluctuantem
aquam cumque eis preterierit non erit in ve-
nere vestigium. Sic nos nati continuo de-
sinimus esse: virtutisque signum nullum ve-
lemus ostendere. Sed in malignitate no-
stra osupiti sumus. Cunctis turbatione
revertuntur que animi delectatione
cessant ut simulis memorie pungat ad
penas quos aculeus nequie simulavit
culpa.

De Inutili penitentia reproborum :-

O Jactant intra se penitentiam a-
gentes. Erramus anima vi-
tatis et iusticie lumen non il-
luxit nobis. Tunc incipient
dicere montibus cadite super nos. Peni-
tebunt ad penas. si non convertentur ad
veniam. Iustus est eis ut qui noluerunt
eum potuerunt: cum vellent non possint.
Dedit eis deus locum penitentiae: et ipsi
abusi sunt eum in superbiam. propterea
dixit qui cruciabatur inflama dicebat
ad habraam. Rogate patrem ut metas

lagatus in domo patris mei. **N**abro et
quinq; fratres ne ipsi veniant in locis
hunc tormentorum. **Q**ui habuit respici
disset. **H**abent moysen et prophetas audi
ant illos. **S**ub iunxit. **N**on pater ab
raam s; filius ex mortuis venit ad eos pe
nitentia agent. **A**gebat et ipse peniten
tiam in inferno s; quia noscebat illam in
utilem; rogabat ut amitteretur fratrib;
suis quatenus agerent penitentiam in
hoc seculo fructuosam quia tunc prodest
homini penitere cum potest peccare:~

De ineffabili angustia damnatorum:~

Aidentes turbabuntur timore ori
bili gementes pro angustia spiritus
et dicentes. **H**is sunt quos ali
quando habuimus in derisum
et in similitudinem in propeum nos in sen
sati vitam illorum extimabamus in sa
miam a fine illorum sine honore. **E**cce
quomodo computati sunt inter filios dei
et inter sanctos sortis illorum est. **S**upplicii
erit malorum in tuera gloriam beatorum
licet post fines iudicii beati quoque in suum
sint reprobos in tormentis secundum illud
letabitur iustus ostenderit vindictam impiis.
Reprobi vero non sunt visui bonos in
gloria secundum illud. **T**ollebuntur impius ne
videat gloriam dei. **T**alia dicunt peccatores
in inferno. quoniam spes impij tamquam lanugo
et tamquam arundo que a vento mouetur
et tamquam fumus a vento diffusus et
tamquam memoria hospitij unius diei:~

De diuersis penis inferni

Ponne autem infernales secundum diuersa peccata sunt diuersae. Prima pena est ignis. Secunda frigus. De his dicit dominus. Ibi erit fletus et stridor dentium propter frigus. Tercia pena est fetor. De his tribus dicitur et ignis, sulfur, et spiritus procellarum. Quarta pena est vermes infestantes. Unde dicitur. Vermes eorum non morietur. Quinta flagella percutientium. Unde dicitur. Parata sunt iudicia blasphematoribus, et percutientes mali stultorum corporibus. Sexta tenebre palpabiles exteriores. Unde illud. Terra miserie et tenebrarum. Vbi umbra mortis. Et illud in eternum non videbit lumen. Septima confusio peccatorum. Erunt libri aperti. id est confusio omnibus manifeste. Octava horribilis visio demonum qui videbuntur in excussione scintillarum de igne ascendentium. Nona ignee catene quibus impii singulis membris astringentur. Prima est concupiscentium. Secunda est maliciosorum. Tercia luxuriosorum. Quarta in viduarum. Quinta eorum qui in hoc seculo per flagella non meruerunt castigari quia exercebant peccata secundum multitudinem re sue non querebant. Sexta eorum qui in tenebris ambulantes ad lucem veram. id est ad christum venire contempserunt. Septima confitentium peccata sua et penitentium contempnentium. Octava eorum qui in hoc seculo libenter vident malla et faciunt. Nona eorum qui in hoc seculo per signa uitae sunt defluxi qui ambulat in semitis suis et eunt per confusiones suas.

De igne genali :-

Lignis genalis nec lignis nutritur
nec flammis succenditur. Creditur
autem esse sub terris secundum illud
prophetiarum. Infernus subtus co-
turbatus est in excursus tui. Et omnis lo-
cus reprobis est penalis qui secus semper de-
ferunt cruciatus et ubique contrarie tormenta
accidunt. Producet inquit ignes de medio tui
qui deuoret te. Ignis autem genalis semper ar-
det et nunquam lucet semper uet annis
consumet. Semper afficit et nunquam de-
ficiat. Est etiam apud inferos summa tenebra-
rum obscuritas in mensa penarum acerbitas
Infinita miserationum eternitas. Agatis in-
quid manibus et pedibus mictite eum in tenebras
exteriores. Ibi erit fletus et stridor dentium.
Singula membra pro suis peccatis propria
sustinebunt tormenta ut in eo puniantur
in quo peccauerunt. Scriptum est etiam. Per que
peccauerit homo per hec et torquetur. Unde
qui lingua peccauerit punietur in lingua.
Propter quod ipse clamabat pater abraham
miserere mei et mitte lazarus ut intingat
extremum digitum suum in aqua ut refrigeret li-
quam meam quia crucior in hac flamma. Per
digitum intelligitur operatio. digitis etiam operamur
quasi diceret. Siminimus operum lacari ha-
berem minorem penas sentire :-

De tenebris in inferni :-

Reprobi vero non solum exterioribus
sed etiam interioribus tenebris inuol-
uentur quia spirituali luce paui-

et corporali carebunt. Scriptum est eis. Tolla-
tur impius ne videant gloriam dei qui solus tunc
in gloriam sempiternam. Tunc autem impe-
nis reprobi tunc tollerabunt angustiam ut
iuxta aliquid cogitare valeant propter penam
secundum illud. Dirigent impetus cogitationis
ubi sentient vinum doloris. Sane discipulus
quidam fertur apparuisse magistro post mortem
que magister intellexerit esse dampnatum que
sui ab eo si alique questionibus uerterentur a-
pud inferos qui dicitur respondisse. Apud
inferos queritur solummodo quid sit pena.
Sed salomon ait. Nec opus nec ratio nec
scientia nec sapientia est apud inferos quo-
tu proprias. Erunt in reprobis tanta mentis
oblivio tanta exaltatio animi tanta confusio rationis
ut ratio uel nunquam ad cogitandum de deo possit
assurgere ne dum ad ostendendum ualeant respi-
rare nam amor tuo perit confusio tanquam ab eo
qui non est. Scriptum est eis. Non mortui
laudabunt te domine neque omnes qui
descendunt in infernum. Non infernus oste-
bitur tibi neque mors laudabit te.

De conuersione penarum:-

O Imite me dicit Job ut plangam
paululum dolorem meum antequam
uadam ad terram tenebrarum et operi-
tam mortis caligine. terra mise-
rie et tenebrarum ubi umbra mortis et nul-
lus ordo sed sempiternus ordo inhabitat. Et
videtur quidem esse inquantitate penarum quoniam
mensura qua messis fueritis et metietur uo-
bis. Ponentes eis potestatem tormenta patietur.

Sed non erit ordo in qualitate rerum. quia
de aquis nimis transibunt ad calorem ignis.
ut subita contrarietas mutatae grauior
inferat cruciatum. Experimento cognoui quia
audisti si frigidus statim adhibebat ardorem
sentiet cruciatum. :-

De differentia dampnatorum. :-

Sicut oues in inferno positi sunt et
mors de paucis eos. Dicitur est ali
mili iumentorum que non radiatus
erhis euellunt si similitudines capi
unt ut iterum herbe renascantur ad pascula.
Sic impij quasi morte de paucis reminiscunt
ad mortem ut eternaliter moriantur. a semper
reminiscens non perit ut possit semper perire.
Tunc eis mors in mortalis tunc uiuent mor
ti qui uite sunt mortui. querent mortem
et non inuenient qui vitam habuerunt
et perdidit. Audi Iohannes i Apocalypsis
dicentes. Indiebus illis querent mortem.
non inuenient eam. desiderabunt mori et
fugiet mors ab eis. Omnes quaz dulcis est
quibus amara fuit. De sollaz desiderantes
optabunt qui te solam vehementer oderunt. :-

Cur reprobis nunquam reprobantur apertius. :-

Nullus igitur blandiatur et dicat
quia dominus non in fines irascetur
neque eternus iudicabitur sed
misericordia eius super omnia opera
eius. Quia curatus est non obliuiscitur
misericordiam neque quinquas eorum que fecit odit.
Assumens in argumentis erroris quod ait.

34

dominus per prophetam. Congregabuntur in congre-
gatione unius fasces illicii et clauduntur in car-
ceres et post dies visitabuntur. Homo quidem
peccavit ad tempus non ergo periret eternus.
Speres inanis. Falsa prescriptio non credit fru-
stra errore deceptus quod aliquo precio redime-
tus sit. quoniam in inferno nulla est redemptio et
Congregabuntur ergo peccatores in laqueis et
clauduntur in carceres. scilicet in inferno in quo sine cor-
poribus usque in diem iudicii torquebuntur. Et
post multos dies visitabuntur. Post quas
videlicet resurgent cum corporibus in novissimo die
visitabuntur non ad salutem sed ad vindictam
quia post diem iudicii gravius punientur.
Sed et alibi dicitur. Visitabo in virga iniqui-
tates eorum et in verberibus peccata eorum. et
Predestinatis igitur irascitur temporaliter
quia flagellat omnes filios quos recipit
de quibus illud accipitur non in fine irascetur.
Reprobis autem deus irascetur eternaliter
quia iustus ut quod impius in suo prena-
scatur etno deus ultiscatur in suo namque
peccandi facultas eorum dimittat ipse tamen
non dimittit peccata. Scriptum est enim. Su-
perbia eorum qui te odunt Ascendit semper.
Non humiliabuntur reprobi in desperatione
devenia sed malignitas odii tamen in illis
excrescet ut velint illo omnino non esse
per quem sunt setas infeliter esse. et Dale
dicent altissimo et blasphemabunt excelsus
querentes eum esse malignum qui creavit
eos ad penas et nunquam inclinatur ad veniam.
Audi Iohannes in Apoc. Gaudio magna descendit

Nota.

de celo in homines et blasphemauerunt deus
propter plagas grandinis quoniam magna
facta est vehementer. Voluntas ergo damp-
nati licet amiserit potestatis effectum
habet tamen malignitatis affectus. Et ip-
sa est in inferno supplicium que fuerat in
mundo peccatum licet scias quod ibi peccatum
sit. Si non numerate pene. Adversus ergo quia
semper habet is reatus ex culpa semper sen-
tiet se cruciatus expena quia quod ipse per
penitentia non delevit deus per indulgentias
non remittit. Ad magnas ergo pertinet i-
ustitias iudicantis ut nunquam careat sup-
plicio qui nunquam voluerunt carere peccato. et
voluerunt si potuissent sine fine vivere
ut potuissent sine fine peccare. Ostendit
eis quod in peccato semper vivere cupiant
qui nunquam peccare desinunt deum vivunt.

Testimonia de suppliciis eternalibus:-

Quis inquit ysaias potuit habi-
tare de vobis cum ardoribus sem-
piternis. Isti sumus erunt in
furore meo nocte et die non extin-
guentur sed ascendet fumus in sempiternum.
Jeremias. Dabo vobis in obprobrium sem-
piternum et ignominiam eternam que nulla ob-
livione delebitur. Daniel. Qui dormierunt
in terre pulvere iuglabunt. alii in vitam
eternam. alii in obprobrium sempiternum. Sa-
lomon. Adversus homo ipso nulla spes est
de eo. hinc ex ipso venit perdictio sua et
subito ostenditur nec habebit ultra medianam.
Jobes in apoc. Siquis adversaverit testam

et ymaginez eius. Hic bibet de vino ire dei.
et sulfur & fumus tormetorum eius ascendet
in secula seculorum. nec habebit requiem die
huc nocte qui adrauerit bestias & i ymaginez
eius. Confirmat hoc vitas que dampnandos
reprobant i iudicio dicent. Ite maledicti in
ignem eternum. qui paratus est dyabolus et
angelis eius. Si secundus iudicium diuini
i ore duorum vel trium stat omne. Vbi quanto
magis i ore tot & tantorum. Propterea veritate ostabit.

De die Iudicii:-

Ecce enim dies domini venit crude-
lis & indignationis plenus & iras-
cundus. ad ponendam terram in solitudinem
& peccatores eius contriendos ex ea.
Quia stelle celi & splendor earum non expandet
lumen suum. Ob tenebratus erit sol in ortu
suo. & luna non splendet in ortu suo. Et in-
sitabo super orbem mala & contra ipsos ini-
quitates eorum & requiescere faciam super-
bias infidelium & arrogantia fortium humiliabo.
Propter hoc manus dissoluentur & omne
cor hominis tabescet & sterietur. Torcationes
& dolores tenebunt eos quasi parturiens
dolebunt. Unusquisque ad proximum suum
stridet. facies combuste vultus eorum. Dies
illa dies ire dies tribulationis & angustie.
Dies tenebrarum & caliginis dies nebulæ
& turbis. dies tunc & clangoris quia con-
sumationis faciet dominus & festinatione
cunctis inhabitantibus terrarum. Et super-
ueniet repentina dies illa tamquam laqueus
super omnes qui sedent super faciem universæ terre.

Am sicut fulgur ita aduentus filij hominis.
Dies eius domini sicut finis in nocte ita ueniet.
Qui dixerint pax et securitas tunc repentinus
eius ueniet iteritus sicut dolor in utero habenti-
tis et non effugient:-

De precedenti tribulatione:-

PRecedet autem tribulatio magna
qualis nunquam fuit ab initio mundi
usque modo nec fiet. Et nisi non finis-
set abbreviati dies illi non fieret sal-
ua omnis caro. Surgent enim gens contra gentem et re-
gnum ad regnum regnum: et terremotus magni erunt
per loca pestilentie et fames terroresque de celo
et signa magna erunt. Et erunt signa in sole et
luna et stellis et iteris precursa gentium pre-
sione sonitus maris et fluctuum mensurabis ho-
minibus pre timore et expectatione que super-
uenient universo orbi. Surgent enim pseudo-
christi et pseudo prophete et dabunt signa magna
ut in errorem decipiantur scilicet possit etiam electi.
Tunc reuelabitur homo peccati filius perditionis
qui ad usum et extollit super omnes quod dicit deus
aut quod collit ita ut in templo dei sedeat ostens
se tamquam sit deus. quem dominus ihesus interficiet spiritu
sui et destruet illustrationes aduentus sui. adiuuet
autem belias propheta per quem quia ueniat dies domini
magnus et terribilis et erunt corda patrum et filiorum
et cor filiorum ad patres eorum. et quo uenerit erunt
et prophetabunt diebus mille ducentis sexaginta
annorum facis et consummabunt testamentum suum be-
stia que ascendit de abisso faciet ad usum illos
bellum et uincet illos et occidet et corpora eorum
iacebunt in plateis civitatis magne ubi dominus

illorum crucifixus est et post tres dies et dimidium spiritus vite intrabit in eis: -

Qualiter veniat ad iudicium dominus: -

Signis autem post tribulationem dierum illorum sol obscurabitur et luna non dabit lumen suum et stelle cadent de celo et virtutes celorum movebuntur. Tunc apparebunt signi filii hominum in celo et plangent se super eum omnes tribus terre. Reges et principes et tribus divites et fortes omnesque servi et liberi et abscondet se in speluncas et petris montium et dicent montibus et collibus cadite super nos et abscondite nos a facie sedentis super thronum et ab ira agni qui venit magnus dies ire domini. Et quis poterit stare? Et mittet angelos suos et tuba et vox magna et congregabunt electos eius a quatuor ventis celi a summis celorum usque ad terminos eorum. Tunc ipse dominus in visibili et voce archangeli et tuba dei descendet de celo et omnes qui in monumentis sunt audient vocem filii dei et procedet boni in resurrectione vite mali vero in resurrectione iudicii. Mortuique dabo mortuos suos qui in ipsis erunt et videbitur eis omnis oculus et qui cum pepererint venientes in nubibus celi et virtute magna et maiestate stant. Veniet autem dominus ad iudicium non solum angelis suis sed et senatoribus populi sui. Nobilibus imperatoribus viris eius qui sedent in senatoribus terre. Sedebit enim et ipse super sedem duodecim iudicantes duodecim tribus israel. Aspiciebatur inquit donec throni positi sunt et antiquus dierum sedit vestimentis eius quasi nix candidus et capilli capitis eius quasi lana alba.

Thronus eius flama ignis rote eius quasi
ignis accensus fluminis igneus rapidus qui
egrediebatur a fatis eius. a. Nulla milium
ministrabant ei. et decies centena milia as
sistebant ei. Deus vero manifeste veniet
deus noster et non filebit. Ignis i. spectus
extendet et iacanti ei tempestas valida. Nu
les et caligo iacanti ei iustitia et iudiciu ppa
ratio sedes ei. Et aduocabit celu de sinum
et terras discernere populus suos. Nam que
habitant ante eu omnes gentes et separabit
eos ab iniuriam sicut pastor segregat oues
ab edis. Et statuet quidem oues ad dextris ei
edos autem ad sinistris.

De potentia Sapientia et iusticia iudicis.

Quanti tunc erit timor et tremor
quantus fletus et gemitus. Nam
si colupne celi atremiscunt et punct
ad uentus eius et angeli paas ama
re flebunt. peccatores quid facient qui iux
iustus saluabitur. ipse et peccator ubi pre
bunt. propterea clamat propheta. No in
tres i iudicio ai seruo tuo dne q. no iusti
cabit i opectu tuo ois viues. Si Iniquita
tes obseruaueris dne dne quis sustinebit.
Quis es non timeat iudices potentissimus
sapientissimus et iustus. Potentissimus que
nemo potest effugere. Sapientissimu que
nemo potest latere. Iustissimus quem nemo
corumpere. Si fortitudo queritur robustissimus
est sapiens corde et fortis robore. Si equitas iu
dici nemo audet pro te testimoniu redere.
Si iustificare me volueris os meu adpnabit

me. Etiam si simplex fuero paruum operabor.
 Ipse dixit et facta sunt mandavit et creata sunt.
 Qui uocat stellas et dicit assumus qui facit
 angelos suos spiritus et ministros suos ignem
 mentes animas voluntati nichil oīno resistit.
 Qui nullus ubi i possibile cui omne genua flectit
 celestium terrestrium et infernorum. Nunc nemo
 potest effugere dicente propheta. Si ascendero
 celum tu illic es. Si ascendero in infernum ades. Ipse
 scrutator renes et corda oculis eius oīa sunt nuda
 et aperta. Qui plume guttas et arenas maris
 dinumerat. Deus scientiarum prudentium omnis i
 dagator. Nunc nemo potest latere sicut dicit
 apostolus. Nulla creatura inuisibilis i spec
 tu domini. Ipse est iustus fortis et longanimis
 qui nec prece nec precio nec amore nec odio
 declinat a semita rectitudinis si uia regia sem
 per iacens nullū malū preterit i punitus
 et nullū bonū i remuneratus. Quē reliquit
 nemo potest corrigere iuxta quod ait psalmista.
 Tu redis singulis secundū opera sua.

De Domino Iudicio

Vis autem non timeat illud examē i quo
 iderit accusator. Aduocat amicus.
 Accusabit eum dicit. Exuriam et non dedi
 sti michi manducare. Sitim et non de
 distis michi bibere. Aduocabit eum subdet. Et
 quas domini non fecisti vni de minimis meis hys
 nec michi fecisti. Iudicabit eum iheret. Disce
 dite anime maledicti i ignem eternum. Non erunt
 testes i illo iudicio necessarij quia tunc erunt
 manifesta abscondita tenebrarū. Nichil eis
 occultū quod non reuellet. Tunc libri scientiarum

cum aperti et iudicabunt motu gehys qst libro
pm opaco. Quat' erit pndor ipeccatoribz quata
ofusio ocoz nefandissima crimina autis erunt
siquidez manifesta. Beati quoz remisse st ini
qtates et quoz tecta sut peeta. Ab illa finaz
nup' poterit appellari qz pat' omefuditui dedit
filio. qui claudit et nemo aperit / aperit et nemo
claudit os eiz dm locutus est :-

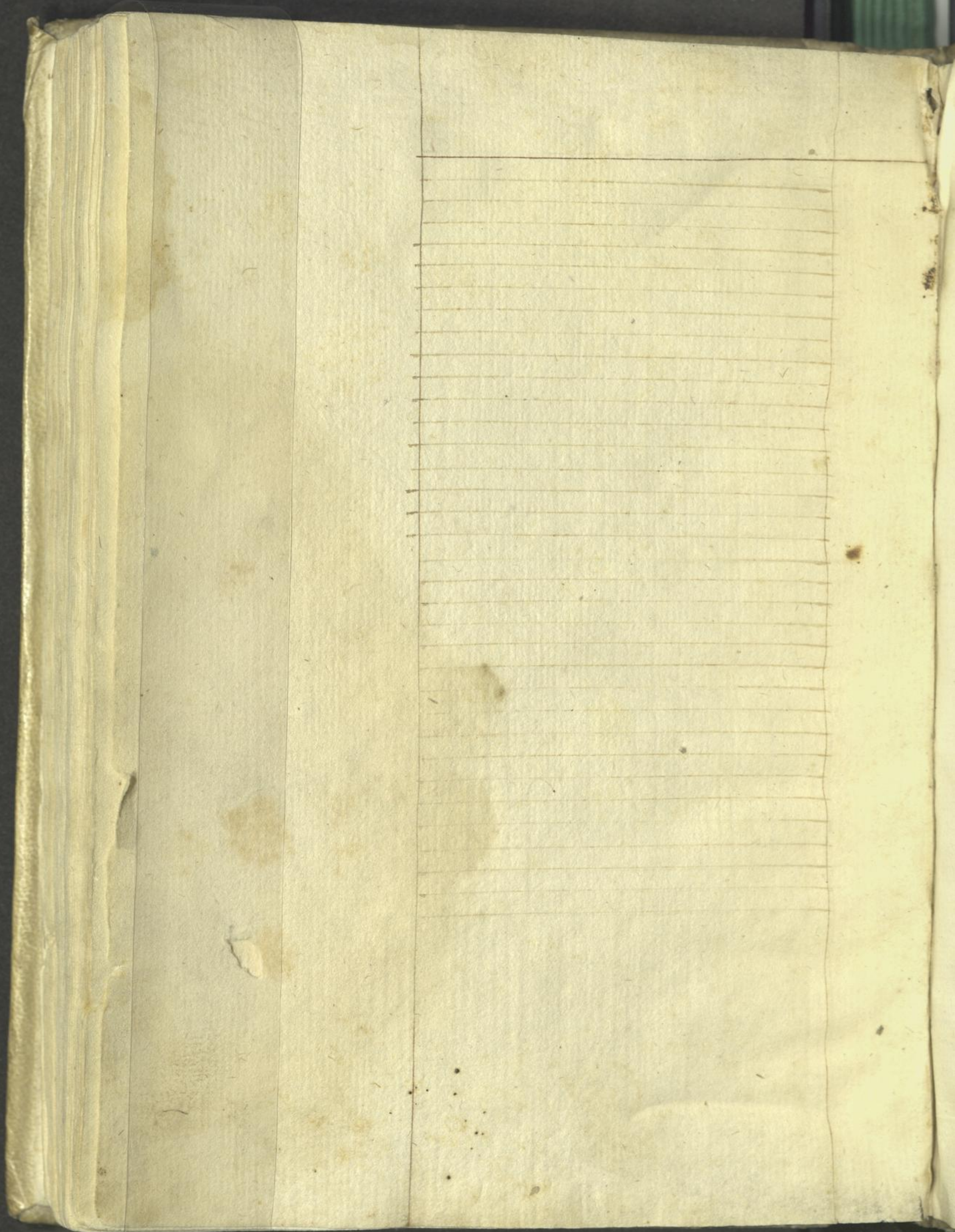
Quod nichil prodeunt adpnans :-

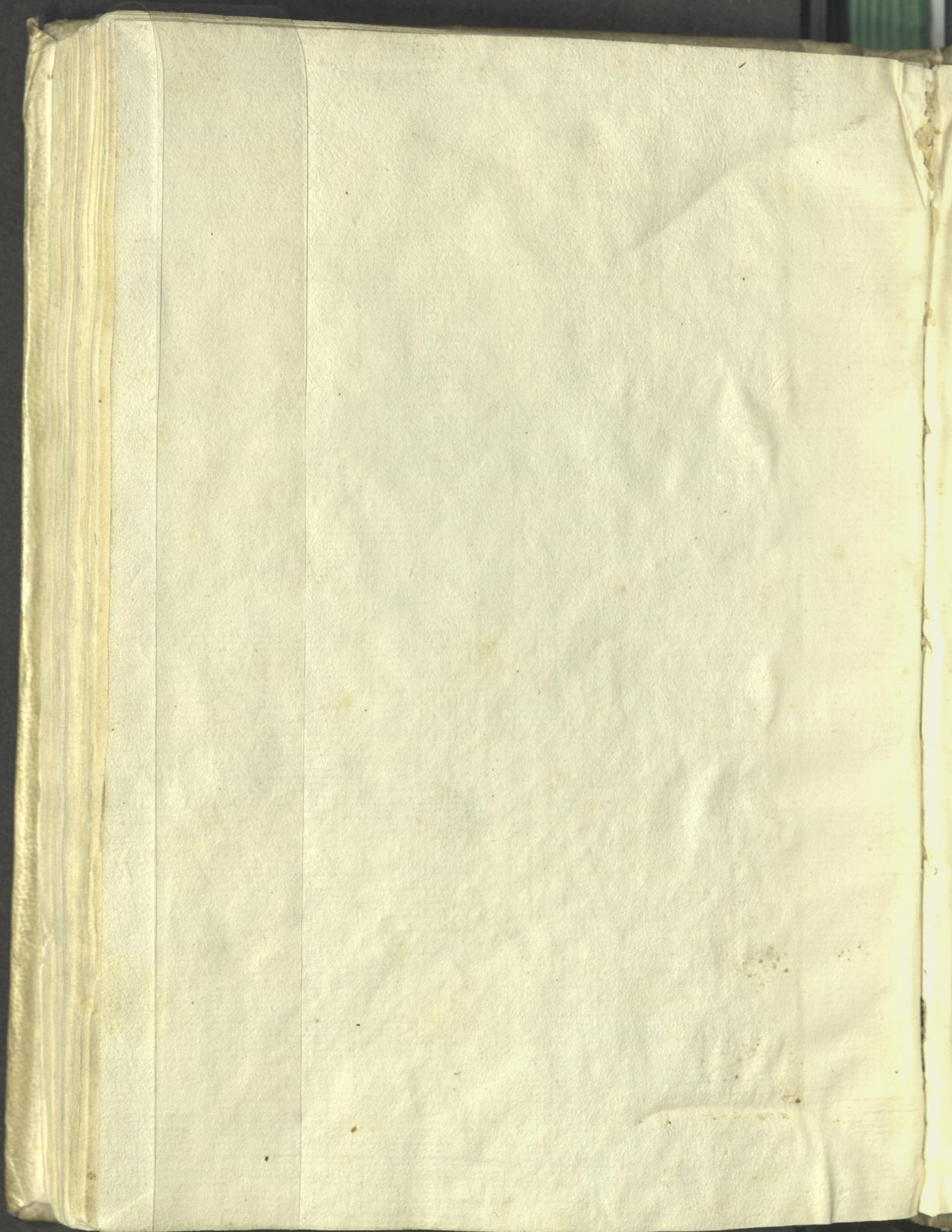
Tunc no prodeunt opes no defecit ho
nores non suffragabitur amia. et
Scriptu est eiz. Argentu et auru noz
ualebit liberare eos i die furoris dm.

Flebunt et plangent reges terre cu viderint
fumus iandz prop' timore iandioru eiz.
Quid ergo facietis i die visitationis et cala
mitatis de luge venietis. Adcu' ofugietis
auxiliu? Unusquisqz bonus suus portabit. et
districte iudicauz i quo no soluz defactis s
de oi vbo octioso iudicauz sint ione. Inquo usqz
ad nouissimu quadrantez exigitur debitu et
vixit. Quis eiz fugere poterit ab ira iectu
ra. et iet' ergo filius hois angelos suos et
et colligent de regno eiz oia scandala et alli
gabunt fasciculos ad obuiendu et mittet
in caminu ignis ardentis. Ibi erit stridor
dentiu fletus et gemitus villulatus et luctus
timor et tremor dolor labor et setor oscuritas
et anxietas acerbitas et asperitas calamitas
et egestas obliuio et ofusio Tortiones et pue
tices. Amantudies et fores fames et sitis fri
gus et cauma. Fulgur et ignis ardens in
secula seculoru Amen Deo gras sep Amen :-

No. 1775

Cart: 37.

km

